

༄།།བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2KG234657	ImageGroup:	I2KG234822
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	བློ་རིག་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཉུང་གསལ་ལེགས་ལའད་གསེར་གྱི་ཕྱང་མཛེས། blo rig kyi rnam bzhag nyung gsal legs bshad gser gyi phreng mdzes/
Author:	འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ། 'jam dbyangs bzhad pa'i rdo rje
Descriptor:	Digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada.
Original Publication:	'bras spungs sgo mang dpe mdzod deb phreng /;12
Place:	Mundgod, Karnataka
Publisher:	'bras spungs sgo mang dpe mdzod khang /
Date:	1999
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) Montague PE C0A 1R0, Canada.

༡། རྒྱ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་རྩལ་གསལ་ལེགས་བཤད་
གསེར་གྱི་ཕྱང་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་
བཞག་སོ། །

འབྲས་སྤངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད།

Drepung Gomang Library

༡༡། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞུ་བ་ལྟར་གསལ་ལེགས་བཤད་གསེར་
གྱི་སྤེང་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་
བཞག་སོ། །

མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ།

འབྲས་སྤྱངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་དེབ་སྤེང་།

མ་ དཔར་ཐེངས་གསུམ་པར་དེབ་གྲངས་ ༡༥༠༠

ཐུ་ལྷ་

༡༩༩༩

མ་ པར་གཞི་དག་སྒྲིག་ཁྱེ་མཁན།

འབྲུ་སྤྲུངས་སྒྲོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་སྒྲིག་ཁྱེ་ཆེན།

དཔར་བསྐྱར་བྱེད་པོ།

འབྲུ་སྤྲུངས་སྒྲོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Published by:

Drepung Gomang Library

Lama Camp # 2

P.o Tibetan Colony-581411

Mundgod.Distt.North Kanara

Karnataka INDIA

Printed by : Dorjee Tsering at Jayyed Press,

སྒྲུང་བཅོམ་།

ཨ་ དེ་ལྟར་བདག་ཅག་གི་འདྲན་མཆོག་དམ་པ་ལུང་དང་མངོན་པར་
 རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཐུགས་ལ་མངའ་ཞིང་། རང་དང་
 གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཁྱུ་མཆོ་རྟུ་བུའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་
 པའི་དབང་ཐུག་ཀྱང་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དྲི་རྩེ་དག་དབང་
 བཅོམ་འགྲུས་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་། སློ་རིག་གི་རྣམ་བཞག་ཉུང་གསལ་
 ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱིང་མངོས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་
 གྱི་འཛིན་ཆོས་སུ་མཁོ་གལ་ཤིན་དུ་ཆེ་བར་བརྟེན། ད་ལམ་འབྲས་སྤངས་སློ་
 མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་སློབ་ཁྲུང་(ཀམ་ཕུ་ཏར་) རྩེ་ཆོན་ནས་མ་དཔེ་དག་སྒྲིག་
 བྱས་ཏེ་དཔར་བསྐྱུན་ཁུ་སྐབས། བཟུང་པའི་གསལ་བྱེད་སྐབས་རྩེ་མོ་ལྷོག་
 དྲི་རྩེ་འཆང་གི་མཆོག་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་སློར་ ༡༠༠༠༠ ཐམ་པ་
 དད་འབུལ་བྱུང་ཐོག་ནས་དེབ་གངས་ ༡༥༠༠ དཔར་འདེབས་ཁུས་པའི་
 དགོ་བས་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་གྱི་བཟུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ཡུན་དུ་གནས་པ་
 དང་། ལྷག་པར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་ཆེ་ཞབས་
 པད་ཡུན་དུ་བཟུན་ཅིང་སྐབས་ཆེན་ཐུགས་བཞེད་མཐའ་དག་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་

བཤུ་ཞུ་མཆོག་མཆོག་སྤྱུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་ཚུ་ལ་བརྟན་སྤྱུ་གཤམ་
 མཆོན་མ་ངན་པ་ཡོད་རིགས་ཞི་ནས་ཐུགས་པའི་དམའ་དག་ལྟན་གྱིས་འབྱུང་
 པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱར་རྒྱར་ཅིག། འབྲས་སྤྱངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས། བོད་
 རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༦ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་༡༠ ལ། །

ཐོ་མེད་གི་རྣམ་གཞག་ཕྱང་གསལ་ལོགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱེང་མཛེས་ཞེས་བྱ་
བ་བཞགས་སོ། །

༡༧། ཁ་མོ་ཕྱི་མཆུ་རྩོ་པ་ལ་སྤར་སྤྱུ་ཅ་མ་དུ་རྩི་མེ་པ་ཡ་རྩ།
མྱེད་ཞིའི་ཡུན་ཚོགས་ཀྱན་སྦྱེད་ཀྱལ་རྣམས་དང་། །
སྒོ་གཏེར་འཇམ་དབྱངས་ཡབ་ཡུམ་ལ་བརྟུང་དེ། །
སྒོ་ལ་གཞན་མེའི་བརྟགས་དང་བྱིས་རྣམས་ཀྱི། །
འོལ་ཚོད་མུན་བསལ་སྒོ་གྲོས་འབྲམ་བཞད་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་སྒོ་མེད་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་སྒོ་དང་།
ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུང་འགོད་པ་དང་། དེའི་
དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་མེའི་སྒོའི་དོན་འཆད་པར། རྣམ་
འགྲེལ་ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལེན་ལས། ལུས་ཀྱི་ཡུལ་བྱང་འགྲིབ་མེད་པར། སྒོ་
ཡི་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་ཡུལ་བྱང་དང་། འགྲིབ་
པ་དག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། རྣམ་
གྲངས་༥ དབྱེ་བཀའ་སྤྲུལ་ལས། དང་པོ་ནི། རིག་པ་དེ་སྒོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་
གཞི་ཤེས་རབ་དང་ཆད་མ་ལྟ་བུ། དེ་གཉིས་ཚེས་ཅན། རིག་པའི་དོན་ཡོད་
དེ། ཡུལ་འཆར་བ་དང་སྒྲུང་བ་དེ་ཡུལ་དེ་རིག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་

གངས་ཡོད་དེ། སྒོ་དང་ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་གསལ་བ་རྣམས་དོན་ཁཅིག་
 པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། གསལ་བའི་ཤེས་མིན་དེ་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ངེད་ཀྱི་སྒོ་རང་ཉིད། །གསལ་
 བའི་ངོ་བོ་རབ་གསལ་ཞིང་། །ཞེས་བྱུང་། ཡང་རྒྱས་པར་བཞེད་ན་རང་ཡུལ་
 རྣང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པ་དེ། རང་སྒོ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 དེ་ལྟར་སྒོ་ལ་སྒོ་འདོད་ན། །སྒོ་ནི་རང་ཉིད་རིག་པར་གྲུབ། །ཅེས་སོ། །རང་
 ཡུལ་གསལ་བའི་ཤེས་མིན་ཡིན་པ་དེ་རང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། རང་ཉིད་རབ་དུ་གསལ་ཕྱིར་དོན། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་རབ་གསལ་
 ཡིན་། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ནི་གསལ་བ་
 ཡིན་ན་གསལ་བ་ནི་གསལ་བར་མ་གྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་
 མིན་ཞེས་པ་འགལ་སྒྲིབ་ཆོག་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་འདུག་ལས། ཤེས་པ་ཤེས་མིན་
 ལོག་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། རྣམ་ཤེས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་
 ལས། །དབུ་མ་པར་རབ་དུ་སྟེ་བ་སྟེ། །ཞེས་བྱུང་། འདིར་ཁཅིག་ན་ེ།
 རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། རང་རིག་
 ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འཆར་ཟེར་བ་གཉིས་ནང་འགལ་ལ། ཁཅིག་ན་ེ། རང་
 རིག་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་རྣང་བའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་། དེར་ཐལ། རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམས་ཁས། འདོད་ན།
 རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་རྣང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། བྱུང་
 བར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་རྣང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་རྣང་

བའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་། དེ་གསུམ་ལ་འདྲི་མི་རུས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་འདྲ་རྒྱུ་
 མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པའི་སྒྲོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཆེ། དབུ་མ་
 རྒྱན་ལས། འདི་ཡི་རང་གི་རིག་པ་ནི། །བྱ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་མིན།།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་རང་གི་ཡང་རྒྱུ་པ་མ་
 ཤར་བར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུ་མ་
 རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལས་བརྗོད་པ་
 ལྟ་བུར། རང་རིག་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་ཆེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྒྱུ་པ་ཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
 རང་ཡུལ་གང་གི་ཡང་རྒྱུ་པ་མ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་པ་ལས། འདྲི་དུ་ན།
 འདྲི་རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདྲི་དུ་མི་རུས་ཏེ། སྒྲུང་
 སྒྲུང་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་པའི་རྒྱུ་པ་ལྟ་བུ་བཟུང་རྒྱུ་དང་གཞན་རིག་གི་ཤེས་
 པ་དང་། སྒྲོང་ཅམ་རང་རིག་དང་འདྲི་རྒྱུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་རྒྱན་
 ལས། སྒྲོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཤར་བའི་ཆ་དང་། སྒྲོང་
 ཅམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་བཟུང་རྒྱུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སོགས་ཞིབ་ཆ་མང་། ཡང་
 བོད་ཀྱི་རྟོག་གཤི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ལས། ཡུལ་རིག་པར་བྱ་བ་སྒྲོའི་
 མཚན་ནི་དེ་རེ་ན་སྒྲེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ནི་དེ་འདི་

ཕྱིར་ཤིག་ཏུ་གསུངས་སྟེ།

མ་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཕྱི་བ་དུག་ཡིད་དེ། རྟོགས་སྒོ་དང་། མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་གཉིས་སུ་དེ་ཕྱི་བ་དང་། སྒོ་རིག་བདུན་དུ་དེ་ཕྱི་བ་དང་། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གཉིས་སུ་དང་། རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་དང་། མངོན་རྟོགས་གཉིས་སུ་དང་། མཐའ་མཐའ་ལྷན་གཉིས་སུ་དེ་ཕྱི་བ་དང་དུག་ལས།

མ་དང་པོ་ལ། རྟོགས་པའི་སྒོ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དེས་ལ། དེ་ནི་རིག་ལྟར་དེ་ཡུལ་ཡིན། ཞེས་བྱུང་། རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་མཚན་ཉིད། དེ་ཕྱི་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། སྒོ་དེའི་ཕྱི་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དེ་ལ་དེས་པ་འདྲེན་ནས་པ་སྒོ་དེས་ཆོས་དེ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒོ་དེས་ཆོས་དེ་དེས་པ་ན་རང་གི་བསྒྲིག་སྒྲིའི་སྒོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲིམ་མི་ཉག་པར་དེས་པའི་རྟོགས་དཔག་གིས་སྒྲིལ་ཉག་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་གཅོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེས་པ་དང་ནི་སྒོ་འདོགས་ཡིད། གཅོད་བྱ་གཅོད་ཕྱི་བ་འདོགས་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དེ་ཕྱི་བ་དང་། དངོས་རྟོགས་དང་། རྟོགས་རྟོགས་གཉིས་ལས། སྒོ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དེ། སྒོ་དེས་ཡུལ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་སྒྲིལ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་སྒྲིལ་པ་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲིལ་བའི་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་དཔག་གིས་སྒྲིལ་བའི་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མ་བྱེད་ཏེ། སྒྲིལ་མི་ཉག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་ཡུལ་དེ་གསལ་བར་སྒྲུང་
བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་སྒྲོགང་། །
དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་མེད་འདོད། ཅེས་བྱུང་། ཁོང་གི་མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་
གྲུབ་སྒྲེ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། རྟེན་གང་གང་ལ་སྒྲུང་ན་འདོན། དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། ཞེས་
དང་། མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པའི་བྱ་བ་རྣམ་བསལ་བས། གསལ་
བ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན། ཞེས་བྱུང་། དངོས་རྟོགས་ཀྱི་གསལ་རྟོགས་ཀྱི་ཚུལ་
ལ་ཡང་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱིས་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་གསལ་རྟོགས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་
ཡོད་པ་ཆད་མས་དངོས་སུ་དང་ཀྱགས་ལ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ།
ཕྱིར་ཆད་མས་དངོས་སུ་དང་ཀྱགས་ལ་རྟོགས་ཚུལ་དང་། མངོན་སུམ་ཆད་
མས་དངོས་སུ་དང་ཀྱགས་ལ་རྟོགས་ཚུལ། ཤེས་དཔག་ཆད་མས་དངོས་སུ་
དང་ཀྱགས་ལ་རྟོགས་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆད་མ་
དེ་ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲོ་བ་ཕྱིགས་ཤིང་རྣམ་པ་ཤར་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཤེས་སུ་སྒྲོ་བ་ཞན་
ལ་སྒྲོས་མེད་དུ་ངེས་པ་རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་འདྲན་པ་ནི། ཆད་མ་དེས་ཡུལ་དེ་དངོས་
སུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན། ཡུལ་དེ་ལ་ད་ལྟ་སྒྲོ་བ་ཕྱིགས་ཀྱང་། ཆད་མ་
དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་དངོས་སུ་འཇལ་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲོབས་དང་མཐུན་
པར་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཆར་བས་ཕྱིས་སྒྲོ་བ་ཕྱིགས་ཅམ་གྱིས་ཆད་མ་གཞན་
ལ་སྒྲོས་མེད་དུ་ངེས་པ་འདྲན་པ་དེ་ཆད་མ་དེས་ཡུལ་དེ་ཀྱགས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འང་ཞིབ་ཆ་དགོས།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཆད་མས་དངོས་ཉོགས་དང་ཤུགས་ཉོགས་
 གྱི་དོན་གཉིས་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེའི་རྣམ་པ་དངོས་
 སུ་ཤར་ནས་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་
 གཞལ་བྱ་དེ་དངོས་སུ་ཉོགས་པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན་མཆན་གཞི་རྒྱུན་འཛིན་
 མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་རྒྱུན་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་ཤར་ནས། རྒྱུན་པོ་ལ་སྒྲོ་
 འདོགས་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་
 དེའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་ནས་དངོས་སུ་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་
 རྒྱུ་བས་ཀྱིས་རང་ལ་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཆོས་གཞན་ལ་འང་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་
 པ་དེ། ཆོས་གཞན་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དེས་ཤུགས་ལ་ཉོགས་པའི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱི་མཆན་གཞི་དཔེར་ན་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ལྗོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་
 སུ་ཤར་ནས་དེས་པ་བྱངས་རྒྱུ་བས་ཀྱིས་དེའི་བྱམ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་
 བྱམ་པ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་སྒྲོ་ལ་ལྗོགས་ཅམ་གྱིས་བྱམ་མེད་དུ་དེས་
 པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ གསུམ་པ་ནི། རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་ཉོགས་དང་ཤུགས་ཉོགས་
 གྱི་དོན་གཉིས་ཡོད་དེ། རྗེས་དཔག་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེའི་དོན་སྤྱི་ཤར་
 བའི་སྒྲོ་ནས་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ནི། རྗེས་དཔག་དེའི་དངོས་
 གཞལ་བྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་དཔེར་ན་སྤྱི་མི་རྟག་ཉོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
 ལ་སྤྱི་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱི་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་
 གཅོད་པ་ལྟ་བུ། དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་

སྒྲིག་གིས་རྒྱུ་དཔག་དེ་ལ་དོན་སྒྲི་མ་ཤར་བའི་ཆོས་གཞན་ལ་སྒྲི་འདོགས་གཅོད་པ་དེ་རྒྱུ་དཔག་དེས་ཤུགས་གྲི་ཆོས་གཞན་དེ་རྒྒྱུ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། སྒྲི་མི་རྒྱུ་རྒྒྱུ་གྲི་རྒྱུ་དཔག་གིས་སྒྲི་རྒྱུ་པར་མེད་པའི་དོན་སྒྲི་མ་ཤར་ཡང་སྒྲི་ལ་རྒྱུ་པ་ཡོད་པའི་སྒྲི་འདོགས་གཅོད་ཅིང་སྒྲི་པ་ཤུགས་ཅམ་གྲིས་ཆོད་མ་གཞན་ལ་སྒྲི་མེད་དུ་སྒྲི་རྒྱུ་པར་མེད་པར་ངེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྒྱུ་པ་དེ་ལ་ཆོས་དེའི་དོན་སྒྲི་ཤར་བ་ནི། རྒྒྱུ་པ་དེ་ལ་ཆོས་དེའི་རྒྱུ་པ་ཤར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

༥ གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོད་མེན་གྲིས་དངོས་ཤུགས་གྲི་རྒྒྱུ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྒྲི་འདོགས་གསར་དུ་མི་གཅོད་ཀྱང་ལྟག་མ་རྒྱུ་པ་ཤར་བའི་སྒྲི་ལ་དངོས་སུ་རྒྒྱུ་པ་དང་། རྒྱུ་པ་མ་ཤར་ཡང་དེ་རྒྒྱུ་པ་ཤུགས་རྒྒྱུ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡིད་དཔྱད་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་སོགས་ཡོད་དེ། སྒྲི་ལྟར་དབྱེ་བའི་སྒྲི་ལ་སྒྲི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲི་དེས་ཆོས་དེ་རང་དུས་སུ་རྒྒྱུ་པ་ན་ཆོས་དེ་ལ་རང་དུས་སུ་ངེས་པ་འདྲན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཤུགས་འཛིན་པའི་དབང་མཛོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྲིས་བུམ་མེད་ལ་རང་དུས་སུ་ངེས་པ་འདྲན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྲིས་དེ་རྒྒྱུ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གྲིས་དེ་ཤུགས་ལ་རྒྒྱུ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་གྲིས་ཀྱང་ངེས་ཤེས་དེ་ལྟར་འདྲན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྲི་ཁྱོད་གྲི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྟས་ཏེ། ཁྱོད་གྲི་ཁྱོད་པས་རང་གི་

དོན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་གཞུང་གི་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་
 རུས་པའི་སྒོ་ཡིན་པ་དེ་རང་མ་ཉོགས་པའི་སྒོ་ཡི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མ་
 ཉོག་ ལོག་ཉོག་ ཐེ་ཆོས་གསུམ་ཡིད། དང་པོ་ལ། དབྱེ་ན་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་
 པའི་སྒོ་དང་། ཉོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་ཡིད། རང་གི་འདུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་རང་མཆན་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡང་ཡིན། འདུག་ཡུལ་རང་མཆན་དེ་
 ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རུས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་
 ཡིན་པ་དེ་རང་ཉིད་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་
 སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པའི་དབང་མངོན། སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པའི་ཡིད་མངོན། སྒྲུང་
 ལ་མ་ངེས་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡིད། དང་པོ་ནི། རང་གི་འདུག་
 ཡུལ་རང་མཆན་གསལ་བར་སྒྲུང་ཡང་། རེས་པ་འདྲེན་མི་རུས་པའི་དབང་
 མངོན་ཡིན་པ་དེ། རང་ཉིད་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་མཆན་
 ཉིད། དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་གྱི་དང་། སྒྲ་འཛིན་གྱི་དང་། ཇི་འཛིན་གྱི་
 དང་། རོ་འཛིན་གྱི་དང་། རེག་འཛིན་གྱི་དབང་མངོན་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་
 བར་ལྗེ་ཡིད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཞུགས་པ་ཡིས།
 རུས་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་
 ལེན་ལས། གཅིག་ཅར་རིགས་མི་མཐུན་སྒྱེ་ཡང་། ཤིན་དུ་གསལ་བའི་
 སེམས་གཅིག་གིས། རུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་གཞི་ལས་
 གཞན་མཐོང་བ་མེད། ཅེས་སོ། །

མ་གཉིས་པ་སྒོ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་ནི། ཡིད་དཔྱོད། སྒྲུང་ལ་མ་

རེས་པ། བཅད་ཤེས། ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ། མངོན་སུམ། རེས་དཔག་དང་
 བདུན་ཡོད། དང་པོ་ཡིད་དཔྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་
 རྩེགས་རྒྱུད་གི་ཆད་མ་མདོའི་སྐུ་བྱུང་འགོག་པའི་ལེའུ་ལས། སྐུ་ལས་བརྗོད་
 པར་བྱ་བའི་དོན། །ཇི་བཞིན་དོན་ནི་བརྟགས་པ་གང་། །ཞེས་པའི་དོན་དེ་
 སློབ་དཔོན་ཞི་འཚོའི་ཆད་ཆེན་སྐུ་བྱུང་འགོག་པའི་ལེའུ་ལས། སྐུ་ལས་བྱུང་
 བ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་པ་ནས། རེས་སུ་དཔག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡི་
 མཆན་ནིད་བྲལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། རང་ལུགས་ལ། ཡིད་
 དཔྱད་ཀྱི་མཆན་ནིད་བཤད་པ་དང་། དོགས་པ་བཅད་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ནི། རྩེད་སྐྱོབས་དང་རང་གི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་
 དངོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་རེས་པ་གཉིས་གང་རུང་དང་བྲལ་ཞིང་། རང་
 ལུལ་བདེན་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གསར་དུ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པ་དེ། རང་ཡིད་
 དཔྱད་ཡིན་པའི་མཆན་ནིད་ཡིན་ཏེ། རྩེད་སྐྱོབས་ཞེས་པས་མངོན་སུམ་དང་
 ཡིད་དཔྱད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། རང་གི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་
 ནས་དངོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་རེས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་པས་རེས་དཔག་
 དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། རང་ལུལ་བདེན་པ་ཞེས་པས་ལོག་ཤེས་
 དང་། དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེས་པས་ཐེ་ཚོམ་
 དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། གསར་དུ་ཞེས་པས་བཅད་ཤེས་དང་
 དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱ་མཆན་ཅན་
 གྱི་ཡིད་དཔྱད་དང་། རྒྱ་མཆན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱད་གཉིས་ཡོད་དེ། ཆ

བས་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པ་ལ། མོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་
 ན་མེ། ཡིད་དཔྱད་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ངེས་པ་དང་། ལྷ་མཚན་ལ་བརྟེན་ཟེར་བ་
 དེ་གཉིས་མི་འབད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འབད་ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་
 གང་རུང་ལས་མ་འདས་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་མི་འབད་པར་
 ཐལ། ལྷ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་
 གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་
 པ་དེ་ལ་ལྷ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་དང་། ལྷ་མཚན་ལྟར་སྒྲུང་
 ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་མཚན་ཡང་དག་
 ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་དེ་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཡང་དག་དང་ངེས་པ་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ལྷ་མཚན་ལྟར་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་དེ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་
 སྒྲུབ་པའི་ཚོ། ཕྱི་རྒྱུ་ལྱིས་ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་ཉག་པ་ལ་སྒྲོ་འདྲིགས་
 མ་ཆོད་པའི་སྒྲོ་འདྲི་ཏུ་ཆོག་སྒྲི་ཅམ་གྱི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པའི་ངེས་པ་དེ།
 ལྷ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ལྟར་སྒྲུང་དང་། ཆད་མའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་སྒྲོ་འདྲིགས་ནམ་ཆོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་
 ནས་ངེས་པ་ཡང་དག་དང་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ལྷ་མི་ཉག་པ་དེ་ཕྱིར་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཡུལ་ཡང་
 དག་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་ལག་འཁུགས་གི་སྒྲོ་ལ་སྟོན་ཏེ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་སོང་
 བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་ཕྱིར་བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་

པ་སྤྱོད་བ་དང་གསུམ།

ཨ་ དང་པོ་མཆོད་ཉིད་ནི། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཆོད་གསལ་
བར་སྒྲུབ་བ་ཡང་ཡིན་རང་ཡུལ་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་
པའི་རིག་པ་དེ། སྒྲུབ་ལ་མ་ངེས་པའི་སྤྱོད་མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རང་
ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གསུམ་
ཡོད་པ་ རྣམ་འཛུལ་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུབ་ལ་མ་ངེས་པ་མེད་དེ། རྣམ་འཛུལ་
མངོན་སུམ་ལ་གང་སྒྲུབ་ངེས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲུབ་ལ་མ་ངེས་པའི་
དབང་མངོན་གྱི་མཆོད་གཞི་ནི། མིག་གིས་གཟུགས་ཡིད་འོང་མཐོང་བ་ལ་
ལྟག་པར་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ན་བས་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་ཐོས་པའི་སྒྲུབ་འཛིན་དབང་
མངོན་ལྟ་བུ་དང་། མིག་ཤེས་ལོགས་ལ་འདར་རིགས་འདྲ། སྒྲུབ་ལ་མ་ངེས་
པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་མཆོད་གཞི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་ཡིད་མངོན་དང་། རང་རིག་ལ་འདར་རིགས་འདྲ། རྩོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ།
རིགས་གཏེར་མཁན་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆ་པས་སྒྲུབ་
ལ་མ་ངེས་པའི་སྤྱོད་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་མ་ངེས་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ་པོ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ལ་མ་ངེས་པའི་སྤྱོད་འགྱུར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས་མངོན་སུམ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་
ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ལུང་དེའི་
དོན་ནི་མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་ཡིན་པས་ངེས་ཤེས་ཤིག་གིས་ངེས་མེད་ཞེས་

བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། མཛོད་ལས།
 དེས་པར་རྟོག་དང་རྗེས་བྲན་པའི། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་མི་རྟོག་ །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བྱེད་རང་ལྟར་ན་དཔལ་ལྡན་ཆོས་
 གྲགས་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཚུལ། འདི་ལྟར། ལྷག་བདེན་མི་རྟག་
 པར་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་
 ལྷག་བདེན་མི་རྟག་པ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྗེས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་
 མཛོན་སུམ་དུ་མ་དེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཛོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་
 ཁས་དྭ་ རྟགས་ཁྱོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་ལ་ཁས། བོད་དུ་འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་ལ་སོ་སྟེ་ལྟར་རང་ཡུལ་སྤང་ལ་མ་དེས་པ་
 ཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་
 ཡུལ་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྗེས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་
 དེས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སློ་གྲོས་ཆེན་པོས་
 མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་ཆོག་ཟུར་
 གྱི་སློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་དང་། དེས་
 པར་བྱེད་ཅེས་པ་གསུམ་གྱི་དོན་སོ་སོ་ནས་བསྟུས་ནས་འཆད་ཚུལ་ཅིག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 བའི་མཛོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྗེས་གཅིག་པ་ཐམས་
 དག་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་པས་བྱབ་པར་ཐལ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་
 ལས་དྭ་ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། འདོད་ན། དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་སློ་

གྲོས་ཆེན་པོས་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱིམ་གྱིས་དེ་མེས་ས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྦྱར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རང་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་
 ཡུལ་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱལ་
 པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་བྱ་གང་། ཁ་
 མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་
 རྣམ་གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱིམ་གྱིས་སྒྲ་
 དང་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱིམ་ལ་སྒྲ་སྐོལ་
 མཁས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 རྣམ་ཆོས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་ཆོས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱལ་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་
 དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱ་གཅིག་
 རྒྱ་གཉིས་སུ་སྒྲ་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱིམ་གྱིས་རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་
 སུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱིམ་གྱིས་རྒྱ་གཅིག་རྒྱ་གཉིས་སུ་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱིམ་གྱིས་དེ་ལྟར་གསལ་བར་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དུམ་པ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་ཆོད་མ་ཆོས་ཅན། ཆོད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

རང་ཡུལ་ཡོད་མེད་གང་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྡེ། རང་ཡུལ་ཡོད་མེད་གང་དུ་མ་ངེས་ན་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས། བྱལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་ངེས་པས། བྱལ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། །དེས་ན་ཆད་མ་ཉིད་མི་ལྡན་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྡེ། དབང་མངོན་གྱིས་ཡོད་པའི་མེད་པའི་རྣམ་དུ་ངེས་ཤིག་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༥ གསུམ་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒང་གི་ཆད་མ་མདོ་ལས། ཡང་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་དུན་སོགས་བཞིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱ་བ་གྲུབ་ཅན་ལས་ལ་ནི། །གང་ཞིག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གི་འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་ལས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དག་ནི་ཆད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་ཅོད་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་མཆན་ཉིད་ནི་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དེ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་བཅད་ཤེས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། དབང་མངོན་གྱི་བཅད་ཤེས། ཡིད་མངོན་གྱི་བཅད་ཤེས། རང་རིག་མངོན་

ལུ་མ་གྱི་བཅད་ཤེས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་ལུ་མ་གྱི་བཅད་ཤེས། དེ་གང་རུང་
 མ་ཡིན་པའི་བཅད་ཤེས་དང་ལྡོལ་དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། དབང་མངོན་
 ལཱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་
 ཤེས་ཡིད་མངོན་ལ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན། ཡིད་
 མངོན་སྤར་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་འགྲེལ་རིགས་ཐིག་
 སོགས་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དབང་མངོན་དང་པོ་ལྟས་
 དྲངས་པའི་ཡིད་མངོན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་ཐེག་དམན་པའི་གཞན་
 སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཡིད་མངོན་ལ་བྱས་ནས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཐིག་དར་རྒྱུ་ལས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་
 མངོན་ཤེས་མངོན་ལུ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་སྤྱད་ན་ཡིད་ཀྱི་
 མངོན་ལུ་མ་ལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ནས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་ལུ་སྤྱད་པར་
 རིགས་སམ་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་སྒྲིག་ཅན་གྱིས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བཅད་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་
 ལུ་མ་གྱིས་དྲངས་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་། རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དྲངས་པའི་
 རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དེ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་
 པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་ལུ་མ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་
 བུ། གཉིས་པ་ནི། བྱས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་
 ཤེས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་དང་གསར་དུ་མི་
 སྒྲིབ་པའི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་སྒྲིབ་བྱེད་འགོད་པ་ལ་ལུང་

གི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་དང་། རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་སྤར་བཞིན་སྐྱབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་ཆད་
 མ་མདོ་དང་། སྐྱབ་དཔོན་ཆོས་གཤམ་གྱི་རྣམ་འགྲེལ་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་
 འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་དག་ལས་ལུང་དངས་ནས་བཤད་མ་ཐག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། ཁ་ཅིག་སྤྱི་ལོ་འཛིན་མདོན་སྤུམ་སྒྲུང་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
 པོ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་
 ན་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དེའི་ཆོས་གང་
 ལ་ཡང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། སྤྱི་ལོ་འཛིན་ཕྱིར། ཉགས་
 འོན་གྱིས་ཁས། འདོད་ན། ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་
 སྐྱེའི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སྐྱེ་མི་ཉག་པར་ཉོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
 སྐྱེའི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་སྐྱེ་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། སྐྱེ་ལ་ཉོགས་ཟེན་ཉོགས་པའི་
 རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་བྱས་པར་ཆད་མས་ངེས་ནས་བྱས་
 པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལ་སྐྱོ་འདོགས་ཆོད་པའི་
 དན་པ་མ་ཉམས་པའི་སྐྱོ་ནས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་ཉོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་ཆད་མ་མདོ་ལས། རྗེས་
 དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྗེས་
 དཔག་ཅེས་པས་བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་།

ཉགས་འཛིན་སེམས་དེ་བརྟན། ཇེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་ཞེས་པས་བྱས་པའི་
 ཉགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཉགས་ཅན་ཇེས་དཔག་དེ་སྐྱེ་ཚུལ་བརྟན་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྲུ་མི་ཉག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཡིད་དཔྱད་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ཉགས་ཟིན་ཉགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཀྱང་ཁྱོད་ཉགས་པ་གང་ཞིག་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་ཀྱང་
 ཁྱོད་ཉགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱུ་ལ། འདོད་ན། ཡིད་དཔྱད་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་ཉག་པ་ལ་ཉག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་བྱངས་པའི་ཁྱོད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་ཉག་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་
 གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། སྒྲུ་
 ཡིད་དཔྱད་ཅན་གྱིས་ངེས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཉགས་ཟིན་
 ཉགས་པའི་རིག་པ་ལ་འབྲུལ་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ཕན་ཆད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་སོགས་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་
 རིགས་སུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་
 ཅན། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་བྱུང་པོ་མི་ཉག་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཉགས་པ་ལ་བྱེད་

པ་མ་ཉམས་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་དངས་པའི་བཅད་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་སྤྱོད་པ་དེ་མ་ཐག་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
 ལ་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་
 ཉེ་ཁྱེད་བ་བརྗེས་ནས་བར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་སྟུན་སྒྲེས་སོགས་དུ་མ་མངོན་དུ་གྱུར་
 བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་སྤང་པོ་མི་རྣམས་པ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་
 རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་གཉིས་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཆོས་ཅན། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་
 སྒོ་ནས་དངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དངས་པའི་བཅད་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྤྱོད་བཅད་ཤེས་ལ་རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྤྱོད་མས་རྟོགས་
 ཟེན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་དངས་པའི་སྒོ་ཡིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱ་བ་བསྐྱབས་ཅན་ལས་ལ་ནི།
 བྱུང་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་
 ན། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲེ་བའི་སྒྲེ་བ་གཉིས་པ་བས་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཉམས་པ་
 མི་སྤྱོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཉེ། རྒྱུན་ཞུགས་སྒྲེ་

གཤམ་ཁར་བདག་ཆགས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་དང་དུ་མི་ལེན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་
 བྱང་ཆུབ་ལས་རིམ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྤྲོད་པ་འཇལ་
 བྱེད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅད་ཤེས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སྤྲོད་པ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་ཞིག་སྤྲོད་པ་ཚད་མས་རྟོགས་ཟིན་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲལ།

མ་ཁྲལ་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ནམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། སྤྲོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 གྲང་གི་ཚད་མ་མདོ་ལས། ཡོན་ཏན་སྤྱི་ནས་གཅིག་པ་ལ། །འབྲུལ་པའི་ལོག་
 པའི་ཤེས་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་། དབྱེ་བ་ཚུད་པ་སྤྲོད་པ་དང་གསུམ།

མ་ཁྲལ་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལོག་ཤེས་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་རྒྱས་གང་བར་མོས་པའི་
 ཟད་པར་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
 ཕྱིར་། རྟོགས་གྲུབ་སྟེ། ཚོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲལ་
 ན། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་རྒྱས་གང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས།

མ་ཁྲལ་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་རང་གི་ལྷགས་ལ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་
 འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ་རང་ཉིད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་

མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་པར་
 གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་གཉིས་ཡོད། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་འཛིན་
 རྣང་ས་ལ་འབྲུལ་བའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རིག་པ་དེ། རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་བའི་
 ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་དེ་དང་། ཡིད་
 ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་དེ་གཉིས་ཡོད། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་འཛིན་
 རྣང་ས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་རིག་
 པ་དེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་
 དབྱེ་ན་ལྔ་ཡོད། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་འཛིན་རྣང་ས་ལ་འབྲུལ་
 བའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་རིག་པ་དེ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་
 སུ་གྱུར་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་རྟག་པ་གསལ་
 བར་སྣང་བའི་ཡིད་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཞེན་རིག་
 དེ་རྟོག་པར་གྱུར་བའི་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་རི་པོང་རུ་འཛིན་
 དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་རིག་ལྟ་བུ། །

ཡ ལྟ་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ནམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲང་
 གི་ཆད་མ་མདོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དེར་སྣང་པ་ལ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་རིགས་
 ཞེན། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ།
 དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་རང་ཡུལ་ལ་ཅེ་གཉིས་པའི་སྒོ་
 ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་ལ་དབྱེ་ན་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། དོན་མི་འགྱུར་
 གྱི་ཐེ་ཚོམ། ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ཡོད། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་པ་ལ་

ཆེར་མི་རྟག་ལས་ཆེ་སྐུ་པའི་ཐེ་ཆོམ་། དེ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཡིན། སྐུ་
 རྟག་གས་མི་རྟག་ལས་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་སྐུ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དེ་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་
 ཐེ་ཆོམ་ཡིན། སྐུ་རྟག་གས་མི་རྟག་སྐུ་དུ་ཅེ་གཉིས་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་ཆ་མཉམ་
 པའི་ཐེ་ཆོམ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཐེ་ཆོམ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུབ་པམ་མ་གྱུབ་པལ་ཆེར་མ་གྱུབ་ལས་ཆེ་སྐུ་
 པའི་ཐེ་ཆོམ་ཆོས་ཅན། ཐེ་ཆོམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟོགས་
 དགོས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན་ཉན་ཐོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེ་ཆོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཅ་
 ཉན་དུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་བྱལ་པ་གང་ཞིག་ཅ་ཉན་དུག་
 འདེན་ཚུ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་སེམས་
 འཕེན་ཡང་ཡང་ཁ་ཅིག་རང་ཡུལ་ལ་ཅེ་གཉིས་པའི་སེམས་བྱུང་དེའི་མཚན་ཉིད་
 ཟེར་ན། ཐེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ཉན་ཐོས་ཅན་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྱུབ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་
 བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟ་མིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྟུལ་ཏེ། ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་གྱི་ཆོར་བ་དང་། སེམས་པ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཐེ་ཆོམ་ཡིན་པར་ཐལ།

ཅེ་གཉིས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲ་དུ་ན། ཅེ་ཉོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེ་
 ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲ་དུ་མི་རྒྱས་ཏེ། ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། རང་ཡུལ་ལ་ཅེ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་དེའི་མཆན་
 ཉིད་ཟེར་ན། ཐེ་ཆོས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར་དུ་ ཉགས་སྒྲ། འདྲ་དུ་ན། ཅེ་ཉོན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་
 འདྲ་པའི་ཅེ་ཉོན་དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེ་ཆོས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆགས་
 པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། འདྲ་དུ་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རང་ཡུགས་ལ། རང་
 ཡུལ་རང་སྒྲིབས་ཀྱིས་སྒོ་ཅེ་གཉིས་པ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཅེ་ཉོན་དེ་ཐེ་
 ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོས་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་
 ཆོས་དུ་ ཆ་མཉམ་གྱི་ཐེ་ཆོས་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི་སྒྲ་ཉག་གམ་མི་ཉག་
 སལ་ཆེར་མི་ཉག་ལས་ཆེ་སྒྲམ་པའི་ཐེ་ཆོས་ཏེ་བྱ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཉག་གམ་
 མི་ཉག་སལ་ཆེར་ཉག་ལས་ཆེ་སྒྲམ་པའི་ཐེ་ཆོས་ཏེ་བྱ། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་ཉག་
 གམ་མི་ཉག་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་སྒྲམ་པའི་ཐེ་ཆོས་ཏེ་བྱ། །

ཇུ་ ཅེ་བའི་ས་བཅད་དུག་པ་དང་བདུན་པ་མངོན་རྗེས་བཤད་པ་ལ། སྒོ་
 རིག་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། རང་མཆན་སྒྲ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་བཤད་
 པ་དང་། སྒྲི་མཆན་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་བཤད་པ་དང་། མེད་པ་
 གསལ་སྒྲ་ཅན་བཟུང་ཡུལ་བྱེད་པའི་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་བཤད་པ་དང་གསུམ།

ཇུ་ དང་པོ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྒོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲ་གི་

ཚད་མ་མཛོད་ལས། མིང་དང་རིགས་སྟོན་སྟོན་སྟོན་བཞི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་
 མཛོད་སྟུང་མོ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་
 བྱེད་པ་ལ། མིང་དང་རིགས་སྟོན་སྟོན་སྟོན་བཞི། རྟོག་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་
 འདི་བྱུང་། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ། མཛོད་སྟུང་མོར་སྒྲུང་རབ་རིབ་
 བཅས་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།
 དགག་བཞག་སྒྲུང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་
 ཞེན་རིག་དེ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བ་ལང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱ་འཛིན་རྟོག་
 པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཕྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བད་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་བད་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
 ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་
 ན། འོ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུང་ལམ་དོད་ཀྱི་སྒྲུང་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ཆོས་
 ཅན། སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཕྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྒྲུང་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་
 རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་ཞེས་པས་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་
 འཛིན་པས་མ་བྱེད་པ་དེ་བཞག་ཞ། ཞེན་རིག་ཅེས་པས་དེ་དང་རྟོག་བྲལ་གྱི་གཞི་

མཐུན་ཡོད་པ་གཅིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེན་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དང་།
 དོན་མི་མཐུན་གཉིས་ཡོད། རང་ཡུལ་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་
 དོན་གཅིག་རང་ཡུལ་མེད་པའི་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་དོན་གཅིག་
 ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་
 པའི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་། རང་ཡུལ་མེད་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་ལ་
 དབྱེན། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད། སྒྲི་སྒྲི་ཅམ་
 གྱི་སྒྲོན་ས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ། ཐོས་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད།
 དོན་ལ་བསམ་ནས་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ། བསམ་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་
 རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། བསམ་བྱུང་གི་དོན་ལ་ཡང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་
 པའི་ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཞེན་རིག་དེ། སྒྲོམ་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་
 པའི་མཆོན་ཉིད། །

༥ ཅ་པའི་ས་བཅད་གཉིས་པ། མྱོ་རིག་དུག་དུ་དབྱེ་བ་ལ་དུག་ལས།
 ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲང་
 གི་ཚད་མ་མདོ་ལས། ཚད་མར་གྱུར་བ་འགོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། །ཞེས་པའི་
 ཚད་མར་གྱུར་ཞེས་པའི་ཚད་མ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཅིག་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་
 གྲགས་ཀྱིས་འཆད་པ་ལ། ཚད་མ་བསྐྱེད་ཅན་ཤེས་པ། །དོན་བྱེད་རྣམས་
 པར་གནས་པ་ནི། །མི་བསྐྱེད་ཞེས་པ་དང་། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཅིག་
 འཆད་པ་ལ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་།
 ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲང་

གི་ཚད་མ་མདོ་ལས། མདོན་སུམ་དང་ནི་རྩེ་ས་སུ་དཔག་ཁོད་མའི་མཚན་
 ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་སྒྲིབ་དཔོན་ཆོས་གཞལ་གྱིས་འཆད་
 པ་ལ། ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས། ཞེས་
 པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། གངས་ངེས་ཀྱི་དགོས་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ། རྣམ་
 འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས་མཐོང་བའི། གཅིག་
 དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སེལ། ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ཐར་འབྱུང་སྤྱུང་བས་
 འཆད་པ་ལ་རྟོག་གའི་སྐད་ལས། གཉིས་ཞེས་སྒྲིབ་པས་གཅིག་དང་གསུམ་
 དང་བཞི་དང་། རྩ་དང་དྲུག་དང་བདུན་དུ་འདོད་པ་སེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་དུ་རི་དང་རིན་ཆེན་རྩི་རྩི་དང་ཀླ་མ་ལ་སྤྱི་ལ་
 སོགས་གྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱུད་པ་ལ་དགག་གཞལ་སྤང་
 གསུམ། དང་པོ་ནི་ཆད་མའི་དོ་བོ་ལ་དབྱུད་པ་གངས་ངེས་ལ་དབྱུད་པ་གངས་
 ངེས་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་དབྱུད་པ་དང་བཅས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་མི་བསྐྱེད་
 བའི་ཤེས་པ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་བསྐྱེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། བཅད་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། མི་བསྐྱེད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཅད་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲ་
 མས་མ་རྟོགས་པའི་དོན་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལྷག་ཏེ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲ་མས་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟོགས་
 ཟེན་པའི་སྒྲོ་ཅིག་ཆད་མ་ལ་འཛིན་ན་ཆད་མའི་གངས་ངེས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་

བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་ཤེད་ཀྱང་ཞེས་པ་གཉིས། སྒྲིན་
 པའི་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མ་མདོ་ལས་ཡང་ཡང་
 ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་བྱས་སོགས་བཞིན། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་
 མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསར་དུ་ཞེས་སྒྲིན་པས་
 རྟོགས་ཟེན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་དང་སྒྲོག་ཞན་གྱིས་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཚད་
 མ་ཡིན་པ་སེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་རྩེ་རྒྱུ་རིམ་གྱིས་པ་འཇུག་
 པའི་རྟོག་གེ་ལས། མ་བཟུང་བ་འཛིན་པ་སྒྲིན་པས་ནི་བྱན་པ་ལ་སོགས་པ་བསལ་
 ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མི་བསྐྱུ་བ་དང་ཤེས་པ་ཞེས་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་བསལ་བུའི་ལོག་རྟོག་ཐ་དད་པ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྤྱི་མའི་བསལ་
 བུ་ཡིན་ན་ཕྱི་མའི་བསལ་བུ་ཡིན་པས་ཁྲུབ། ཕྱི་མའི་བསལ་བུ་ཡིན་ན། སྤྱི་
 མའི་བསལ་བུ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་ན་མི་
 བསྐྱུ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། སྤྱིག་རྒྱ་རྒྱར་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཞེས་
 པའི་དོན་ཚང་བར་ཐལ། ཤེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རང་གི་བཅད་དོན་རྟོག་པའི་ཤེས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རྩེ་རྒྱུ་རིམ་གྱིས་པ་འཇུག་
 པའི་རྟོག་གེ་ལས། སྐྱུ་བ་མེད་པ་ཅན་ཞེས་སྒྲིན་པས་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིག་
 རྒྱ་རྒྱར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་

ཡང་པ་ མི་བསྐྱ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་ན་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བས་བྱབ་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེས་བཙུ་བ་དང་བསྐྱེག་པ་ལ་
 ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བར་ཐལ། མི་བསྐྱ་བ་ཞེས་པའི་དོན་
 ཚང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་བསྐྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མི་
 བསྐྱ་བ་དེ་ལ་ཡུལ་མི་བསྐྱ་བ་དང་ཡུལ་ཅན་མི་བསྐྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 འཆད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སློབ་འགྲེལ་པ་ལས། དོན་གྱི་རང་གི་རྣམས་
 པ་གྲུབ་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་མི་བསྐྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་
 དང་པ་ ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པ་མི་བསྐྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 ཆོས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་ཅན་བསྐྱ་བ་
 མེད་པ་ཅན་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། མེས་བྱད་ཤིང་བསྐྱེགས་
 ཞེས་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་བསྐྱ་བ་མེད་པ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་རང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཡུལ་ཅན་བསྐྱ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ན། ཤེས་
 པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་
 མིག་དབང་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་
 ཡུལ་ཅན་བསྐྱ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མིག་
 དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མིག་དབང་དང་སྒྲ་ལ་སྟོགས་
 པ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
 པར་བྱེད་པ་ལ། བྱིས་པ་འདྲུག་པའི་དོན་གཤམ་ལས། ཤེས་པ་ཞེས་སྒྲོས་པས་ནི་

ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཨ་གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཆད་མའི་
 མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་ཞེས་སྒྲིམ་པས་བཅད་ཤེས་དང་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་
 པའི་རིག་པ་རྣམས་ཆད་མ་ཡིན་པ་གཅོད། མི་བསྐྱུ་བ་ཞེས་སྒྲིམ་པས་རང་ལུགས་
 ལ་འབྱུང་བའི་ལོག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཆད་མ་ཡིན་པ་གཅོད། རིག་པ་ཞེས་
 སྒྲིམ་པས་བྱེ་བྲག་སྐྱུ་བས་མིག་དབང་ག་ཟུགས་ཅན་པ་ཆད་མར་འདོད་པ་དང་།
 རིག་བྱེད་པས་རིག་བྱེད་རྟོག་པ་དང་རང་བྱུང་གི་ཆད་མར་འདོད་པ་ལ་སོགས་
 པ་གཅོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་
 ཆོས་ཅན་ ཁྱོད་རྣམས་ཅིག་གཉིས་པ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཅད་
 ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཅིག་དང་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གསར་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲལ། དེ་རྣམས་ཅིག་དང་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གསར་དུ་
 རྟོགས་ཀྱང་། རྣམ་ཅིག་གཉིས་པས་ཀྱང་རང་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་
 བྱུང་བ་རྣམས་བྱུང་བ་ལྟར་དུ་གཅིག་ཅར་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་
 བའི་རྣམས་ལས། དེའི་རྩྱུད་ལུལ་སྤར་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་རྩྱུད་
 ལུལ་ཅན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་
 ལས་ཁོ་བོས་ནི་ཇི་ཙམ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་བསམ་ཀྱང་། ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་
 ཀུན་མཁྱེན་དང་ཆད་མ་ལ་གསར་རྟོགས་ཀྱིས་མ་ཁྲལ་པ་མ་ཆོར་མེ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་ལུལ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་

བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་དེས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་
 ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རང་
 གི་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྱལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འོན་ཀྱི་དོན་དུ་འཁྱལ་ནས་
 འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། མཛོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གསར་དུ་འཇལ་རྒྱུའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྱུབ་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྱུབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེས་གཅིག་
 ཅར་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷ་མི་རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེའི་ཆད་མ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་མི་རྟག་པ་གསར་
 དུ་བྱུང་བ་གང་ཞིག་ཁྱོད་དེ་འཇལ་བའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དང་པོ་
 གྱུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆད་མ་ཡིན་ན། རང་
 གིས་གསར་དུ་གཅོད་རྒྱུའི་སྒོ་འདོགས་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་
 ལ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་དེའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ལྷ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཆད་མས་སྐྱ་རྟག་འཛིན་
 ལ་སྒོ་འདོགས་བཅད་བྱིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་ཟེར། དེར་ཐལ།
 ལྷ་ལ་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་འདོགས་བཅད་བྱིན་པའི་ཕྱིར་

ན་མ་ཁྲུབ། དེས་གསུང་དུ་གཅོད་ཀྱི་ཅེ་གཉིས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་འདྲེན་ལོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས། སྒྲ་
 རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདྲེན་ལྟན་སྒྲེས་ལ་གཞོད་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་
 ལ་སྒྲོ་འདྲེན་པ་ཅད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། དེས་དེ་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
 མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་གཞོད་པའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་
 བཤད་ལས། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདྲེན་
 ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་། ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་ལ་
 གཞོད་ཀྱི་ལྟན་སྒྲེས་ལ་མི་གཞོད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་། ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་
 མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཅམ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། ཆད་
 མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ལུང་དེ་ཆད་མའི་མཆན་
 ཉིད་དུ། མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་བརྟན་པ་ལ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེན་མི་ཆོག་
 ཅེས་དོན་གྱིས་འཕངས་པས་སྤར་མ་བཅད་པའམ་མ་བཟུང་བའི་དོན་གསུང་
 རྟོགས་དེ་ཡང་དགོས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་ཀྱང་སྒྲ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་རེ་བརྟན་པའི་ཕྱིར།
 ལྟ་དབང་སྒྲོས་ཆད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་ཞེས་པས་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་གཅིག་
 བརྟན་རྟེ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་པས་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་
 གཅིག་བརྟན་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་གཉིས་

ཀྱིས་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་མེ་འདྲ་བ་གཉིས་བརྟན་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྲབ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་བརྟན་པ་ལུང་དེའི་
དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྒྱན་མཁན་པོའི་ལུགས་ལ། ཆད་མ་
བསྐྱེད་ཅན་ཤེས་པ། མི་བསྐྱེད་ཤེས་པས་དོན་དམ་པའི་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་
དངོས་སུ་བརྟན། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་
ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་བརྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ཆད་མ་བསྐྱེད་
ཅན་ཤེས་པ་ཞེས་སྟགས་རྒྱན་མཁན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་ཆད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེས་
དེའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པའི་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་སྤྱིང་
དུ་ཆད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར།

ཕ ཆད་མའི་དབྱེ་བ་དེ་འཆད་པ་ལ། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས།
ཞེས་སྟགས་རྟེན་པ་བཞི་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ།
དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་
ན། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཡལ་འདབ་ཅན་གྱི་ཤིང་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་ལ་ཁྲད་པར་
མ་ངེས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་
མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཞན་ལས་
ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་རང་ལས་ངེས་ཤིང་ཁྲད་པར་གཞན་ལས་
ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཤིང་རིང་པོའི་ངོ་
བོའི་སྤྱི་དེ་ངེས་ནས་ཁྲད་པར་རམ་བྱེ་བྲག་ཆད་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་

དགོས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་
 མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་ལས་ཤིང་གི་ཁྱད་པར་ཉིད་མེད་ན་མི་འབྱུང་
 བ་ནི་གཞན་ལས་ངེས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རང་
 ཉིད་ཆད་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ལ་སྒྲོག་ཞན་ལ་སྒྲོས་མི་དགོས་པའི་རིག་པ་རང་
 ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལྟར་སྒྲོས་དགོས་པའི་རིག་པ་གཞན་
 ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཕྱི་གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གོམས་པ་ཅན་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་
 གུ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཉིད་
 ཆད་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་
 གཟུང་དོན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་
 ལས་དེ་དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་
 པ་ལ་ཁོན་རེ། དེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་
 མ་ཡིན་ན། རང་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་ཆད་མར་སོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་ལ་རང་ལས་ངེས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།
 རང་གི་གཞལ་ཕྱི་དོན་ཡུལ་སྤངས་དུ་གྱུབ་པ་མེད་ན། རང་ཉིད་མི་འབྱུང་པའི་
 འགྲེལ་པ་ལ་ངེས་པ་རང་སྒྲོབ་ས་ཀྱིས་འདྲན་ལུས་པ་ཅིག་གི་སྤངས་ནས་འཛོག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། མངོན་སུམ་ཡང་ནི་དོན་མེད་ན། མི་
 འབྱུང་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་
 ཡང་ན། ཞེས་པས་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གོམས་པ་ཅན་སོགས་དུ་མ་

ཡོད་པར་མ་ཟད། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་
 པ་བརྟན། རོན་མེད་ན་ཞེས་པས་རང་གི་གཞལ་བྱའི་སྤྲེང་ན་རོན་གྱུ་བ་མེད་
 ན་ཞེས་བརྟན། མི་འབྱུང་བ་ལ། ཞེས་པས། རང་གི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་སྤྲེང་
 ཏུ་རོན་གྱུ་བ་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་དེའི་ཡུལ་ཏུ་བརྟན།
 ཆད་མ་ཡིན། ཞེས་པས། རང་གི་གཞལ་བྱའི་སྤྲེང་ན་རོན་གྱུ་བ་མེད་ན་
 རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་ཆད་མར་འགོ་ཚུལ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
 ན་རང་ལུགས་ལ་རང་གི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་སྤྲེང་ཏུ་རོན་གྱུ་བ་མེད་ན་རང་ཉིད་
 མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པའི་ཆད་མ་རང་
 ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད། ན་ལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་དང་།
 རང་རིག་མངོན་སུམ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆད་མ་དང་། མངོན་སུམ་གོམས་པ་ཅན་
 དང་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེའི་སྐད་ལས།
 ན་ལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་དང་། རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་
 ཆད་མ་ཉིད་དོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རང་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་ཆད་མའོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་སྤྲེང་ན་རོན་མ་གྱུ་བ་ན་རང་ཉིད་
 མི་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་གཞན་
 ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེའི་སྐད་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་མངོན་སུམ་ནི་རང་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་ཆད་མ་སྟེ་ཁ་ཅིག་ནི་གཞན་ལས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་དང་པོ་བ། ཡིད་མ་གཏད་དང་།

འཁྲུལ་ཀྱི་ཅན་དང་གསུམ་ཡོད་དེ་ཡུལ་འོ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱི་དེ་འཛིན་པའི་
 མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་དང་པོ་ཡིན། ཡིད་གཟུགས་མངོན་པ་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་
 ཏུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིད་མ་གཏད་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན། རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་མེད་
 ཁ་དོག་མཐོང་བ་ལ་དེ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་གསུམ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆད་མའི་གངས་ངེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་དགག་གཞག་སྤང་
 གསུམ་དང་པོ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་དང་ཇེས་དཔག་གི་ཆད་མ་གཉིས་
 སུ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་
 གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞལ་བྱ་
 གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འོ་ན་
 ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་སོ་སོར་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇེས་དཔག་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱིས་བྱུང་
 པ་དང་། མངོན་སུམ་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་པར་ཐལ་
 ལོ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གཉིས་རེ་རེའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་སྤྱི་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཉོན་ཏྟགས་པའི་
 ཆད་མ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆད་མ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རང་གི་བཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་དང་། དེ་
 མ་ཡིན་པའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བྱིས་པ་འཇུག་པའི་ཉོན་ཏྟག་གི་ལས། དེ་ལྟར་ན་ནི་ཆད་མའི་ཡུལ་ན་མ་པ་གཉིས་
 ཏེ། བཟུང་བར་བྱ་བ་དང་ཞེན་པར་བྱ་བ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་

དེའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་བཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རྟོག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མཆན་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྤྱོད་ རྟོག་པའི་སྒྲུང་རྒྱུ་པ་སྤྱི་
 མཆན་གྱི་མཆན་ཉིད། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་རྒྱུ་པ་རང་མཆན་གྱི་མཆན་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་
 མཆན་ཡོད་པར་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་རྟོག་
 སྤྱོད་ལ་རང་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འཐད་ལྡན་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་
 གྲུང་འཇུག་ཡུལ་ལ་རང་མཆན་ཐོབ་པ་བྱད་པར་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་རིགས་གཏེར་གྱི་ཆོག་ཟིན་ཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་
 ངང་གཞལ་བྱ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཆན་གྱིས་བྱལ་
 པའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞལ་བྱ་རང་མཆན་ཁོ་ན། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྤྱོད་ གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཆན་དང་སྤྱི་མཆན་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆད་མ་དེས་དངོས་ཤུགས་ལ་དངོས་པོ་མ་གཞལ་
 གྲུང་མཐར་གཏུགས་ན་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པས་བྱལ་སྤྱོད་ ཆད་མ་ཐམས་ཅད་
 དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཟུང་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། ལྷ་དབང་སྤྱོད་འགྲེལ་པ་ལས། ཐམས་ཅད་དུ་དངོས་
 པོ་ལ་རེག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དོན་ནི་རིགས་
 ཐེག་དར་ལྷོ་གཞལ་སྤྱོད་ མཐར་རང་མཆན་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཆད་མ་མི་སྤྱིད་པར་

ལྷོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཚད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན་
 རྟེན་པ་ལྷོན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་པས་ཀྱང་། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་
 པོ་ཡིན་པས་ཀྱང་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚད་མ་གང་གི་ཡང་རྟེན་
 དོན་དང་འཇུག་ཡུལ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །འཐད་ལྡན་ལས། དེའི་ཕྱིར་
 ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ནི་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་རྟེན་པ་ལྷོན་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་།
 དངོས་པོ་ཡིན་པས་མ་ཀྱང་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟེན་པ་ལྷོན་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་
 དེ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་མཐོང་བའི་འཇུག་ཡུལ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། ཚད་མའི་ཡུལ་ནི་ནམ་པ་
 གཉིས་ཏེ། རྟེན་པ་ལྷོན་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་ཡང་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་
 ནས་མཐོང་བའི་འཇུག་ཡུལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ནི་
 ལས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་དངོས་མེད་ཡིན་པས། འདུས་མ་བྱས་དངོས་མེད་རྟོགས་
 པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་མཐོང་བའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་དགག་གཞན་གཞན་ནམས་ལ་རིགས་འདྲེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྟོག་པའི་ཞེན་ས་ཡིན་ན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པས་ཀྱང་།
 དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ན་དེའི་ཞེན་ས་ཡིན་པས་ཀྱང་ཟེར་ན། དམ་བཅའ་དང་
 པོ་ལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཀྱང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན་ཀྱི་དེའི་སྣང་ཡུལ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་
 མའི་ལམ་སྒྲིག་ལས། རྟོག་པའི་དངོས་ཀྱི་ཞེན་ས་ནི་སྣང་བ་དོན་དུ་མེད་པ་དེ་

ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་
 ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཁྱིད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གང་ཞིག་ཁྱིད་དེ་ལ་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་
 བའི་ཞེན་རིག་དེ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། ལོག་ཤེས་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་ཤོད་ཅན་ལ་ཁ་ཅིག་ཚད་མ་ཡིན་
 ན་རང་ཡིན་པར་གྱུར་བའི་མངོན་རྟེན་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་
 ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་གྲངས་ངེས་ཡིན་ན་ཡུང་
 སུམ་འགོག་པའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲི་དཔའི་ཕྱིར། འདྲི་
 མི་རྒྱས་ཏེ། གྲངས་ངེས་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་པའི་གྲངས་ངེས། དགོས་པ་
 ཅན་ཀྱི་གྲངས་ངེས། རིགས་པ་སྤྱུས་ཀྱི་གྲངས་ངེས། ཡུང་སུམ་འགོག་པའི་
 གྲངས་ངེས་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་ལ་རང་ཡིན་
 པར་གྱུར་བའི་མངོན་རྟེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་ཡུང་སུམ་སེལ་བའི་གྲངས་
 ངེས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 བྱུང་སྟེ། ཡུང་སུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ལ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་
 སུ་གྲངས་ངེས་པས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་ལ་གཅིག་དང་གསུམ་བཞི་ལྔ་
 སྟགས་འདྲི་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གའི་
 སྐད་ལས། རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་གཅིག་དང་གསུམ་དང་བཞི་

དང་ལྟ་དང་དུག་ཅེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་བསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྩིས་དཔག་ལ་རང་དོན་རྩིས་དཔག་དང་གཞན་
 དོན་རྩིས་དཔག་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དེ། དགོས་པ་ཅན་གྱི་
 གངས་ངེས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་བལྟ། རྩིས་དཔག་ཡིན་ན་རང་དོན་
 རྩིས་དཔག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་ལ་གཉིས་པོ་དེར་གངས་ངེས་པར་བཤད་
 པ་དེ། གཞན་དོན་རྩིས་དཔག་གམ་སྒྲུབ་ངག་གིས་ཀྱང་གཞན་ལ་རྩིས་དཔག་
 རྟེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྩིས་དཔག་ཏུ་བརྟུན་ནས་བརྟུན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་མདོ་ལས། རྩིས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བརྟུན་པའི་གངས་ངེས་དེ་དགོས་པ་ཅན་གྱི་གངས་ངེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དུ། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་
 ཏུ་གངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དེ་རིགས་བརྟུན་ཀྱི་གངས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལྟ་བུ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱིན་
 པ་ལ་སོགས་པ་དུག་ཏུ་གངས་ངེས་པར་བཤད་པ་མདོན་མཐོ་ལ་ལྟོས་པའི་གངས་
 ངེས་དུ། ཚོགས་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གངས་ངེས་གཉིས་སོགས་དུག་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་
 པ་དེ་ལྷུང་སྒྲུབ་སེལ་པའི་གངས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་
 མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀྱན་
 རྩིས་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དུ།

ཕ་གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཚད་མ་ལ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། དེ་
ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གཅིག་ཏུ་
གངས་ངེས་པ་དང་། གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པ་སྟགས་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་
སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་གཞལ་
བྱ་ལ་སྤང་ཡུལ་ལས། གཟུང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གངས་
ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་
སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། སྤྱི་མཚན་སྤང་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པའི་སྟོན་མ་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཕ་གཉིས་པ་སྟོན་མ་གཞལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མངོན་སུམ་
བཤད་པ་དང་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ངོ་མོའི་བྱེད་པར། གངས་
ངེས་ཀྱི་བྱེད་པར། རྒྱ་དོན་གྱི་བྱེད་པར། རྒྱུད་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་བཞི་ལས།
དང་པོ་འཆད་པར། ཚད་མ་མདོ་ལས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་
འབྲུལ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔུང་པ་ལ།
དགག་གཞལ་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་
པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོག་ཟུར་དུ་རྟོག་བྲལ་
ཙམ་སྟོས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། མ་འབྲུལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་

ནས་འདིར་མ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་རབ་
 རིབ་བཅས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་
 མ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་སྒྱུར་ནས་འཆད་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལྷན་ཏེ། དུང་དཀར་སེར་པོར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས།
 རྫོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་ནས་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུང་དཀར་གྱི་ཁ་དོག་ལ་འབྲུལ་ལ་དབྱེབས་ལ་ཆད་མར་
 སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲུལ་ཤེས་སྒྱུར་བའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་དུ་རྒྱལ་དབང་སྒྲིམ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། རྟགས་གུབ་སྟེ། ཆད་
 མའི་ལམ་སྒྲིག་ལས། སྒྲིབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་སྒྲིམ་ཞེས་པ་ནས། དུང་དཀར་
 སེར་པོར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས། གྱུར་ཞུགས་པ་ན་རྫོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྒྲུང་
 བའི་དབང་ཤེས་དག་ནི་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པས། ཞེས་པ་དང་། འབྲུལ་
 ཤེས་ཡིན་པས་ཆད་མར་མི་འགྲོ་ན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། ཆད་མ་མདོ་ལས།
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིབ་བཅས། ཞེས་པའི་ཡུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་གྱུར་ཞུགས་པ་ན་རྫོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྒྲུང་བའི་
 དབང་ཤེས་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་སྒྲིབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་སྒྲིམ་རེ། དེའི་རྫོན་མེད་དེ། དུང་དཀར་སེར་པོར་
 སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་དུང་དཀར་སེར་པོ་ལ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དང་རྫོན་ཤིང་
 འགྲོ་བར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་རྫོན་ཤིང་ལ་མ་འབྲུལ་བས་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་

སེམས་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པར་
 དེ་ལྟ་མོད་ཀྱང་སེར་པོ་ལ་འབྲུལ་ཞིང་དབྱེ་བས་ལ་མ་འབྲུལ་པས་འདོད་པའི་དོན་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ནམ་པར་བཞག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་ཟེ། དེ་མི་འབྱུང་པར་ཐལ། དུང་
 དཀར་སེར་པོར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་ལ་སེར་པོས་མ་བསྐྱད་པའི་ཆ་གཅིག་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་རྩོན་
 ཤིང་གི་ཆ་གང་ལ་ཡང་ཆད་མར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྱུང་ལྡན་རྒྱུད་བལ་ས།
 ལོག་ཤེས་ཡིན་ན་ཤིང་དང་ཇི་ལྟར་འཕྲད་ཅེ་ན། ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཕྲད་པ་མེད་
 དེ། གང་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཤིང་ནི་ནམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་
 ལ། ཤིང་ནི་འགྲོ་བ་མེད་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཕྲད་པ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་གཉིས་པོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་ཟབ་པས། ཁ་ཆོན་བཅད་དཀར་ཡང་མཉམ་མེད་ཅོང་ཁ་པའི་རྒྱལ་
 ཆབ་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་རིགས་ཏེ། ཆད་མ་མདོའི་དར་
 རྒྱུ་ལས། དེ་དག་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞེ་ན། ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་ཟབ་པས། ཞེས་པ་ནས། འདྲེན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ལྟར་བཞེད་པས།
 དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱེད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཆོན་རྒྱུ་
 མཁན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ནས། སློ་སྤྲོད་གི་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་
 པའི་སློ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། ཁ་ཆོན་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་
 ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སློ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འབྱུང་པར་ཐལ།

དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འབྲུལ་
 པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུ་བློ། ཡུལ་ནོར་བུ་སྒྲོ་སྒྲོང་དུ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྟོན་བུའི་འོད་དེ་ངོ་བོ་ནོར་བུ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་དཔོན་དེ་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་འཆད་
 ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོང་གི་ནོར་བུའི་འོད་འཛིན་པའི་
 དབང་ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་ཅན་དེའི་ནང་དུ་ནོར་
 བུའོད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ། ཚད་མ་རྒྱན་
 ལས། དེའི་ཕྱིར་ནོར་བུའི་འོད་ལས་ནི། རྟོན་བུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་དུ་ན་
 མངོན་སུམ་མཐ། ཡང་ན་རྗེས་དཔག་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། རིགས་གཉེར་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་
 དེ་ལ་བྱེ་སྒྲུས་དེ་ལ་གསུམ་ཁོ་ནར་འདོད། མདོ་སྡེ་པས་བཞི་ཁོ་ནར་འདོད།
 དངོས་སྒྲུ་པས་གཉིས་ཁོ་ནར་འདོད་ཟེར་ན། འོ་ན་རིགས་གཉེར་ལས། མངོན་
 སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྡེའི་ལྷགས། །བྱེ་བྲག་སྒྲུ་གསུམ་རྣམ་རིག་གཉིས། །ཞེས་
 རྣམ་རིག་པས་དེ་ལ་རང་རིག་དོན་རིག་གམ། རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་གཉིས་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་ཞེས་པ་བརྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རིགས་གཉེར་དར་རྒྱུ་ལས། དེ་ནི་བཞི་པོ་དེ་དབང་པོ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་སེམས་བྱན་མོང་པའི་ལྷགས་ལ་ཚོག་པ་ལྟར་
 དེ་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་
 མངོན་སུམ་བཞི་བཤད་པ་དེ་ཡུང་སུམ་སེལ་པའི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་

ན་འབྲུག་གི་འབྲུག་རྒྱལ་མ་བསྐྱད་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱིས་
 པ་འཇུག་པའི་རྟོག་གོ་ལས། འབྲུག་བཞི་རབ་རིབ་དང་གྱུར་ཞུགས་པ་དང་
 མགལ་མེ་བསྐྱར་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ལ་གཞིན་པའི་སྒྲིན་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། མོང་དུ་འདོད་ན། མེ་སྒྲིའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་མ་
 འབྲུག་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་
 གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བ། གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་སྒྲུང་བ། ཐ་
 སྐད་དུ་སྒྲུང་བ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་མ་
 ཀུན་བདུས་དར་ཁྲིལ་ལས། སེམས་ཅམ་པས་བརྟན་བྱུང་གི་ཤེས་པ་འབྲུག་
 རྒྱུ་དེ་དག་གིས་མ་བསྐྱད་པར་འདོད་ཀྱང་ཤེས་པ་དེ་ལ་མ་འབྲུག་བས་ཁྱབ་པ་
 མངོན་པ་འདོད་ཀྱི། སེམས་ཅམ་པས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་གཏེར་ལས་བཤད་པ་དེ་མངོན་སེམས་བྱམ་མོང་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅམ་པ་རང་ལུགས་ལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་
 ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་གི་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་ཁྲིལ་ལས། བག་ཆགས་བརྟན་པ་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྟེན་
 ཀྱི་བར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བཞི་མི་བསྐྱུ་བ་
 ཉིད་དུ་འཛོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུ་
 བཤད་འཇུག་གཉིས་གཅིག་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲུ་བཤད་པའི་
 ཆོ་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་དགོས། འཇུག་པའི་ཆོ་དོན་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་

ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱེས་པ་འདུག་པའི་རྟོག་གི་
 ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅམ་
 མོ་ལྟ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། ཞེས་དང་། རྩ་བ་གྲགས་
 པས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ལོག་མའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེས་བཤད་བོད་པའི་ཆེ་བཞི་བརྒྱ་
 པའི་འགྲེལ་བར། དབང་པོ་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུག་པ་མངོན་སུམ་
 མོ་ལྟ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་གའི་སྐད་ལས།
 མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེས་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཁོན་ལ་གྲགས་
 པའི་དབང་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་འདམ་སྟེས་བཞིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེས་བཤད་པའི་ཆེ་དབང་
 པོ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་དོད་བྱུ་ལྟ་སེ་སོར་ལྟ་
 ན་བྱ་ཏི་ཞེས་པ་སེ་སོ་དང་དོན་དེ་དང་དེ་ཞེས་སྐྱོས་པ་སོགས་ལ་འདུག ལྟ་
 དབང་པོ་ལྟ་ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟེན་རྒྱུ་རིས། དེས་ན་ནམ་པ་གང་ཅི་ཡང་
 རུང་སྟེ་དོན་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱང་རུང་མངོན་སུམ་བྱེད་པའི་དོན་དེ་མངོན་སུམ་
 གྱི་སྐྱེས་བཤད་བྱར་གྲགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཇ རང་གི་ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སེ་སོའི་དོན།
 སྐད་དོན། གངས་ངེས་ཀྱི་དོན་དང་ལྟ། དང་པོ་ལ་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས། སེམས་
 ཅམ་པའི་ལུགས། གྲུབ་མཐའ་ལོང་མའི་ལུགས་རུང་ཐད་བཤད་པ་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་པའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་

ལ་དབྱེན། དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི་ཡོད།

༥ གཉིས་པ་ཐུ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བདག་ཀྱིན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་
པའི་གཞན་རིག་དེ། དབང་མངོན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། གཟུགས་
འཛིན་པའི་དེ་ནས། རིག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱི་བར་ལྡོ་ཡོད། དེ་
རེ་རེ་ལ་རང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཆད་མ་དང་བཅད་ཤེས་དང་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་
ཀྱི་སྒྲོ་གསུམ་རེ་ཡོད། དང་པོ་གསུམ་སོ་སོའི་མཆན་གཞི་ཡོད་དེ། གཟུགས་
འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྒྲ་བྱ་དང་པོའི་མཆན་གཞི། དེ་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་གཉིས་པའི་མཆན་གཞི། ངས་གཟུགས་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་སྐུ་
པའི་ཐེ་ཆོམ་འདྲེན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན། །

༦ ཡང་དེ་ལྟ་པོ་རེ་ལ་ཀྱིན་གསུམ་རེ་ཡོད་དེ། རང་རང་གི་དམིགས་
ཀྱིན་། བདག་ཀྱིན། དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་གསུམ་རེ་ཡོད་པའི་ཐུར། གཟུགས་
འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཀྱིན་དེ། དེའི་དམིགས་
ཀྱིན་གྱི་མཆན་ཉིད། གཟུགས་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཅིག་པའི་
མི་རྟག་པ་རགས་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཐུར། སྤ་མོ་མི་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཆན་
ཡོད་དེ། རྒྱས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རྒྱལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་དེ་ཡིན་པ་གཅོད་
པའི་ཐུར། དེའི་དམིགས་ཀྱིན་དང་དེའི་གཟུང་དོན་གཉིས་སྐབས་འདིར་ཡིན་
ཁྱབ་མཚམ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རང་དབང་དུ་སྦྱེད་པར་

བྱེད་པའི་ཀྱིན་དེ་དེའི་བདག་ཀྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་བདག་ཀྱིན་དང་། ཐུན་མོང་པའི་བདག་ཀྱིན་གཉིས་ཡིད། གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་འཛིན་རྒྱལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་སྐྱེད་
 པར་བྱེད་པའི་ཀྱིན་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་མིག་དབང་ལྟ་བུ།
 དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཀྱིན་ལས་གཞན་པའི་དེ་རང་དབང་དུ་གཙོ་
 བོར་སྐྱེད་པའི་ཀྱིན་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དེའི་བདག་
 ཀྱིན་གྱི་ཡིད་ལྟ་བུ། དེ་གསལ་རིག་དུ་སྐྱེད་པའི་ཀྱིན་དེ་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད།
 མཚན་གཞི་ནི། དེའི་སྤྲོ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན། ལྷག་
 མ་ན་མས་རིགས་འདྲ།

༥ གཉིས་པ་ཡིད་མངོན་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐྱེ་ཚུལ་གསུམ།
 རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་དབང་མངོན་ལས་བྱུང་ཞིང་དེའི་བཟུང་དོན་རྒྱུ་ཅིག་གཉིས་
 པ་འཛིན་པའི་རང་ཉིད་རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཞན་རིག་
 མངོན་སུམ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། སྤྲོ་རྒྱུང་དབང་མངོན་གྱིས་བྱངས་པའི་སྤྲོ་
 འཛིན་ཡིད་མངོན་ལྟ་བུ་དེའི་མཚན་གཞི། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་འདྲེན་
 བྱེད་ཀྱི་དབང་མངོན་གྱི་བཟུང་ཡུལ་རྒྱུ་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་ཞེས་སྒྲིམ་པས་
 རང་ཡུལ་ད་ལྟར་བ་འཛིན་ནམ་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ནམ་སྒྲིམ་
 པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་ཏེ། རྟོག་གེའི་རྒྱུ་ལས། རྒྱུ་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་པའི་
 བྱེད་པ་ བཟུང་བྱེད་པ་འཛིན་པ་ཉིད་བསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་པ་
 མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྒྲིམ་པས་ན་ལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསལ་ཞིང་། དབང་

ཤིང་མངོན་སུམ་ལས་བྱུང་ཞེས་པས་ཕྱི་རོལ་པས་ལོང་པ་དང་འོན་པ་སོགས་པ་
 མེད་པར་ཐལ་བའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ཏེ། རྟོག་གའི་སྐད་ལས། དབང་ཤིང་
 ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཡིན་པས་ཞེས་པ་ནས། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་
 རྟོན་གྱི་བྱད་པར་གྱིས་ཀྱང་ནལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་
 ཐལ་བ་བསལ་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིད་མངོན་
 ཡིན་ན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བས་བྱབ་སྟེ། རྟོག་གའི་སྐད་ལས། དབང་
 མངོན་འདས་མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན། སྒྲ་འཛིན་ཡིད་མངོན། དེ་
 འཛིན་ཡིད་མངོན། རོ་འཛིན་ཡིད་མངོན། རེག་བྱ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་
 དང་ལྡ་ཡིད། གསུམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་རིགས་གཉེར་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་
 པ་ན་རེ། དང་པོར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ་དེ་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ། དེ་རྗེས་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ་བ་སོགས་
 དབང་ཡིད་སྟེལ་མར་སྐྱེ་བ་རྒྱན་མཁན་ཤིང་ལུགས་སུ་བྱས་པ་དང་། ཡང་དང་
 པོར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་དེས་དེ་མ་ཐག་རྟོན་དང་
 དབང་པོས་བདག་རྟོན་བྱས་ནས་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། ཡིད་
 མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་རྟོན་མཚུངས་པས་སྐྱེད་ལ། དབང་མངོན་སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པ་ནས་མཐར་འགག་པའི་བར་དུས་མཉམ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཕྱིར་
 ལྟའི་མངོན་སུམ་གཉིས་དང་། རང་ལྟའི་རང་རིག་གི་འགྲོས་གཅིག་དང་གསུམ་
 རྟེན་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ་འདི་བྲམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བའམ་ཤི་ཀ་

ར་ནམ་མཁའ་ལུགས་སུ་བྱས་པ། ཡང་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་མཐའ་ཁོ་ནར་སྦྱོར་བ་
 སྦྱོར་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་མི་འཐད་ལ། བར་
 མ་འཐད་ཟེར་རྟེ། རིགས་གཏེར་ལས། སྤེལ་མ་དང་ནི་རྒྱུ་གྱི་མཐའ། གཉིས་
 ཀ་ལ་ཡང་གཞོད་བྱེད་ཡོད། ཅིས་སོ། རྒྱུ་གྱི་ལུགས་སྤེལ་མར་འདོད་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་གྱི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་པོད་དུ་འགྱུར་བ་གཅིག་
 ལས་ཀྱང་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤེལ་བུ་ཡོད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། དབང་
 ཡོད་སྤེལ་ནས་སྦྱོར་བར་རྒྱུ་མཐའ་པོས་བཞེད་དོ། ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
 གཤམ་པ་ཅམ་དུ་ཟེད་ཀྱི་པོད་དུ་འགྱུར་པའི་རྒྱུ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་
 གཞུང་ལུགས་གང་ཅི་འདྲའི་གསལ་ལོ། ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་དར་
 རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། སྤེལ་མར་སྦྱོར་བ་ད་ལྟར་འགྱུར་པའི་རྒྱུ་གྱི་འགྲེལ་བ་ན་མི་
 རྣམ་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤེལ་མར་སྦྱོར་བ་ཐ་ཆད་ཡིན་པར་ཐལ།
 གཞོད་བྱེད་མང་ལ་རྣམ་འགྲེལ་ལུགས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ལུགས་སུ་སྦྱོར་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དབང་མངོན་རིམ་གྱིས་སྦྱོར་བར་མ་ཆད་པར་ཡུལ་
 མི་འཛིན་པར་ཐལ། དབང་ཡོད་སྐད་ཅིག་མ་སྤེལ་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་རྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རིམ་གྱིས་འཛིན་ན་དེ་མྱོང་བ། རྣམ་ཆད་མེད་
 པར་སྤང་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་གྱི་ལུགས་ལ་
 དབང་ཡོད་སྤེལ་མར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་གྱི་ལུགས་ལ་དབང་
 མངོན་ཡོད་མངོན་དུས་མཉམ་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱོར་དཔོན་
 དེས་ཡོད་མངོན་ལ་རྟོག་པ་གཅིག་འདོད་པས། དབང་མངོན་དུས་སུ་ཡང་རྟོག་

ཕ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ལས། གོ་མས་ལས་མདུན་ན་གནས་པ་
 ལས། འདིའི་ཞེས་ནི་ཤེས་པ་གང་། མངོན་སུམ་བྱེད་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི། ཡིད་
 གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་མཆོག་
 དང་བཅད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་གཞན་དུ་སྒྲུའོ། འདིས་འགྲོས་ཅི་ན་འགྲོས་
 གསུམ་པར་བྱའོ། རྒྱུ་གྱི་ལུགས་དེ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་
 བར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལ་སྒྲུབ་འདུག་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། མངོན་
 སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་མདོད་དང་སྤེལ་བ་དུ་གྱིས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་
 གྱི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་ཡིན་ན་རུང་བར་འགྱུར་རོ།
 ཡང་བྲམ་ཟེའི་བཞེད་པར་འདོད་ཚུལ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བྲམ་
 ཟེའི་གཞུང་འགྱུར་བ་དང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པས་དེའི་བཞེད་པར་
 སྒྲིན་བྱེད་མེད་པས་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩེ་
 བདུན་ཡིད་གྱི་མུན་སེལ་ལས། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྤྲ་མ་དག་
 ལ་གཤམ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་བྲམ་ཟེའི་པོད་དུ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ལུགས་གང་
 རེད་ཁྱེད་སྤངས་མེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་
 གྱིས་དེ་ལ་འགྲོས་གསུམ་ངེས་ཅན་བྱས་ནས་ཅི་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་
 བར་ཐལ། འགྲོས་བདུན་ཀྱང་ཅི་འདོད་ན་བཅི་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་
 ཡུལ་གྱི་སྒྲིན་མ་འགྲོས་ཀྱང་དབང་བོ་དང་ཡིད་བྱེད་གྱི་འགྲོས་གཉིས་དང་བདུན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་གཏེར་དར་ཁྲིལ་ལས། ཡུལ་གྱི་འགྲོས་བྱེད་ན་ལྡར་
 འགྱུར་ལ། དབང་བོ་དང་ཡིད་གྱི་འགྲོས་བསྐྱེད་ན་བདུན་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་

དང་། རྒྱུ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། རྒྱུ་ཚུལ་འདི་ལ་འགྲོས་དུ་ཡིད་བཅིས་
 བ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡིད་པར་མ་གོ་བས། འགྲོས་དུ་ཆེ་དགོས་པའི་ངེས་པ་
 མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མིག་གི་དབང་མངོན་
 ཡུལ་གཟུགས་ལ་འདུག་བཞིན་པའི་དུས་སུ་སྒྲིལ་བའི་རྒྱུ་ལ་གཟུགས་གསལ་
 བར་མཐོང་བའི་ཡིད་མངོན་འདོད་པ་ཞིན་ཏུ་བྱ་ཆད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་
 རྒྱུ་བདུན་ཙུ་འགྲེལ་གྱི་ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་
 དང་འགལ་བ་གང་ཞིག་དེར་མ་ཟད། རྒྱུ་འགྲེལ་ལས། གཅིག་ཅར་རིགས་
 མི་མཐུན་སྒྲིལ་ང་། ཞིན་ཏུ་གསལ་བའི་སེམས་གཅིག་གིས། སོགས་དང་།
 རྒྱུ་མེས་དོན་གཞན་ཞུགས་པ་ཡི། སོགས་དུ་མ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབང་པོས་རྒྱ་བྱས་པ་དང་། དབང་མངོན་གྱི་བཟུང་
 དོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཟུང་བར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་
 བའི་ཕྱིར། ཞིན་ཏུ་ཉོགས་སྟེ། གཞན་ཡང་། བྱམ་ཟེའི་ལུགས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་
 དང་པོར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་དང་། དེ་རྗེས་དབང་མངོན་
 དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་སྒྲིལ་བར་འདོད་པ་དང་། དེའི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་
 འགྲོས་གསུམ་པ་ཁོ་ནར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་
 འགྲོས་གཉིས་པ་དང་འགྲོས་གསུམ་པ་གཉིས་ཀར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། མངོན་སུམ་འགྲོས་གཉིས་པ་གཅིག་དགོས་པ་གང་ཞིག་འགྲོས་གསུམ་
 པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དང་པོར་དབང་
 མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་སྒྲིལ་བའི་མངོན་སུམ་འགྲོས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་དེ་མཐུ་ལ། དེ་དུས་དབང་མངོན་དང་རང་རིག་གཉིས་ལས་མངོན་
 སུམ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་འགྲོས་གཉིས་པར་དེའི་
 ཆེ་འགྱུར་རོ། །སོགས་སྒྲིན་དུ་མ་འཕེན་ཤེས་པར་བྱ། དེས་ན་རང་ལུགས་
 ལ་སྡེ་བདུན་གྱི་ཡིད་མངོན་སྒྲིལ་ཕྱེ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་ལྟར་དབང་མངོན་གྱི་
 རྒྱན་མཐར་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲིབ་གང་ཞིག་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པ་ཕན་ཆད་ཡིད་མངོན་ཡིན་པ་དང་། སྡེ་ལ་མར་སྒྲིབ་དང་། རྟོག་བྲལ་གྱི་
 མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་དང་། མངོན་སུམ་རྟོག་བཅས་རྒྱན་ལྟ་བུ་
 རྣམས་མི་འཐད་པར་སྒྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་རྣམས་སྒྲ། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། ཡིད་དབང་གིས་བདག་རྒྱུན་བྲལ་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་
 ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཆོད་མ་ཀུན་བདུས་ལས་ཀྱང་། ཡིད་
 ཀྱང་དོན་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་དུས་སུ་ཡིད་མངོན་
 མི་སྒྲིབ་ལ་དེ་རྟོགས་རྟེན་པའི་མ་ཐག་དུ་སྒྲིབ་སྟེ། དེ་དག་གི་དུས་སུ་དབང་མངོན་
 སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆོང་མ་ཆོང་མཚུངས་ཀྱང་འགལ་རྒྱུན་ཡིད་མེད་དབང་གིས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་སུན་སེལ་ལས། འདི་རྒྱན་དང་རྒྱན་མ་
 རྟོགས་གོང་ལ་རྒྱ་ཆོགས་ཆོང་མ་ཆོང་མཚུངས་ཀྱང་འགལ་རྒྱུན་ཡིད་མེད་མི་
 མཚུངས་ཏེ། རྒྱན་མ་རྟོགས་གོང་དུ་དབང་ཤེས་བར་མ་ཆད་བར་འབྱུང་བས་
 ཡིད་མངོན་སྒྲིབ་པའི་གོ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་
 མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་མི་སྒྲིབ་སྟེ། རྒྱན་སྒྲིབ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངས་

བར་འགྱུར་བས་མི་འབད་དོ། །ཞེས་སྒྲོ་འདྲགས་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། ཁྱབ་
 རྟེན་དེས་ན་དེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པས་ལུང་གི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་བྱིར།
 འབད་ཅན་རྒྱུད་ཏུ་ལས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གྲགས་
 པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་འདི་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་པོ་རིགས་ཐིག་དར་ཁྲིཀ་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས། ཡིད་
 ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཡང་བདག་ཅག་ནམས་ཀྱིས་དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་
 ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཆད་མ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་
 མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སོ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡིད་
 མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སོ་སྒྲུབ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་
 འཛིན་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་
 འཛིན་པའི་རང་རིག་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུན་ཅན་
 ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། ཆད་མ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་ཤེས་པ་ཅམ་
 ལ་རང་རིག་གིས་གཞལ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་བྱིར། འདི་ཡང་གོ་ཐོབ་བྱས་སོ། །
 ཁོ་རང་ལ་འོ་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་བྱུང་
 པར་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་
 གྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
 བྱིར་དེ། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་

གསུམ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ནི། རྩོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན། རང་མྱོང་ཅན་གྱི་
 ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བློ་རང་མྱོང་བྱེད་གྱི་རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ། རང་མྱོང་བྱེད་ལ་རང་རིག་
 གཞན་རིག་གང་རུང་དུ་ཤེས། གཞན་རིག་གི་མྱོང་བྱེད་ཐུག་མེད་གྱིས་ཤེས་
 པའི་ཕྱིར། རྩོན་འཛིན་ལས། དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །ཚུལ་གཉིས་
 དང་ནི་རང་རིག་གུལ། །མ་མྱོང་བ་ནི་མེད་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་དང་། རྩོན་
 འཛིན་ལས། དྲན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་རིག་གུལ། །ཅེས་སོ། །ཁ་ཅིག་རང་
 རིག་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ལྡན་མིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་
 བཞིར་བྱེ་བའི་ལ་གུལ་དུ་བགངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་
 བློ་རེ། རང་རིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བཅད་ཤེས་མེད་ཟེར་ན། རྩོན་འཛིན་དབང་
 མངོན་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་ཅིག་གཉིས་
 པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། ཁྱབ་སྟེ། འཐད་ལྡན་ཆུང་བ་ལས། མངོན་
 སུམ་དང་། རྩོན་འཛིན་པ་དག་གི་དང་པོའི་རྣམས་ཅིག་མཉེད་ནི་ཆད་མ་ཡིན་
 ལ། དེ་དག་གི་རྩོན་འཛིན་ཏུ་གྱུར་པའི་གུལ་པ་དང་བདེ་བ་ཐམས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་
 ཉེ་ཆད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 རང་རིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བཅད་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། བཅད་ཤེས་ཉམས་མྱོང་
 གི་རང་རིག་དེ་བཅད་ཤེས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དེ་ལ་

ཆད་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ཡང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་བྱས་ཆོག་པའི་
ཕྱིར་དཔེར་ན། མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། །

ཨ་བཞི་བ་ནལ་འབྱུང་མངོན་སུམ་ནི། ཆད་མ་མདོ་ལས། ནལ་འབྱུང་
ནམས་ཀྱི་ཆ་མས་བསྟན། །མ་འབྱེས་པ་ཡི་དོན་ཅུ་མཐོང་། །ཞེས་པའི་
དོན་ནམ་འབྲེལ་འདིར་འཆད་པར། ནལ་འབྱུང་ཤེས་པ་སྤར་བཤད་པ། །དེ་
དག་གི་དེ་གོ་མས་བྱུང་ཡིན། །ཅེས་པ་ནས། ལྷག་མ་ཉེ་བར་བསྐྱད་པ་ཡིན། །
ཞེས་བྱུང་། འདིར་ནལ་འབྱུང་མངོན་སུམ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲུབ་
བྱེད་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་བྱུང་མཐོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཀྱིས་དྲུག་རྒྱར་
པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གོ་མས་པའི་སྒྲོབས་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་
ལུ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྱལ་མ་འབྲེལ་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། ནལ་འབྱུང་
མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ཡིན་པར་གྱུར་
པའི་ཆད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད། རང་ཡིན་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལས་སོགས་ཀྱང་ཡོད། ནལ་འབྱུང་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་
ལ་མ་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་ཡིན་ན་རང་ལ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ངེས་པས་བྱུང་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་འབྲེལ་ལས། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །ནམ་
པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒྲུབ་
བྱེད་ནི། བཅེ་བ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་
ཆོས་ཅན། གོ་མས་ཀྱིས་དང་མ་བྱལ་བར་བསྒྲོམས་པ་ལས་བསྒྲོམ་བྱའི་དོན་
ལ་གསལ་སྤང་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་འབྱུང་བྱུང་ཡིན་ཏེ། རྟོན་བཟོན་གོ་མས་པར་

བྱས་ཐོན་འབད་ཅོ་ལ་བསྐྱར་མ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཚེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དེ་ལེན་ཅན་འདྲིང་ཆགས་བཞིན། རི་རྒྱུད་དུ་ནམ་འབྲེལ་ལས། དེ་
 ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་དུ་གོ་མས་གུར་པ། །གོ་མས་
 པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྒོ་འབྲས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོན་སེམས་གསལ་རིག་ཅམ་ཡིན་ལ། དེ་བརྟན་པར་རིག་
 པ་ཅམ་གྱི་ལ་མཐའ་དང་མ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་སྒྱུབ་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་ལས། དབང་པོ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས། །ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འང་
 དེ་ལས་ཡིན། །དེ་ལས་ཀྱང་ཡང་དེར་འགྱུར་ཕྱིར། །མྱིད་པ་ཐོག་མཐའ་
 མེད་པར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཕ གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་འབྲེལ་ཡང་
 རུང་ཟད་བཤད་ན། མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱན་གསུམ་གྱི་ཁྱད་
 པར་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུབ་བཤད་པ་དང་། མཚན་བྱ་རྩེས་བཞིན།
 མཚན་ཉིད་སྒྱུབ་པའི་སྒྲུ་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད།
 དབྱེ་བ། མེ་མའི་དོན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
 བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་མི་བསྐྱུ་པའི་ཤེས་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། ནམ་ངེས་ལས། གཞན་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་རི་མྱིད་
 བར་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདྲིར་ཆད་མ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲུད་ལྡན་ལས། ནམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་སྒྱུབ་པ་ལ་
 རི་སྒྱུབ་དཔོན་གྱིས་བག་ཆགས་བརྟན་པ་དང་མི་བརྟན་པ་དག་གི་ནམ་པར་བཞག་

པ་མཐོང་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་སྐར་ལྟར་
ཡིན་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་སྦྱོར་དགོས།
གཉིས་པ་དབྱེ་ན། དབང་མདོན། ཡིད་མདོན། རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་
མདོན་སྐུམ་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མདོན་ནས་རེག་
འཛིན་དབང་མདོན་བར་ཁྲ་ཡོད། དེ་རེ་ལ་རང་ཡིན་གྱི་ཆད་མ་དང་བཅད་
ཤེས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྒྲུང་ལ་མ་རེས་པ་ཡང་ཡོད། །

ཡ གཉིས་པ་ཡིད་མདོན་ཡང་སྡེ་བདུན་ལས་བཤད་པའི་ངོ་བོ། དབྱེ་
བཤ རྒྱུ་ཚུལ་སྐར་དང་འབྲེལ། ས་སྡེ་ན་རྩུང་ཟད་བྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་མ་སྦྱོས་
པས་དེར་ལྟོས། གསུམ་པ་རང་རིག་ཀྱང་སྐར་ལྟར་མདོ་སྡེ་བ་སེམས་ཅམ་པ།
རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་དག་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་མདོ་སྡེ་
སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་དག་མི་འདོད་དོ། །བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སྐུམ་ལ་མདོ་
སྡེ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
མདོན་སྐུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྱི་མ་ནི་ཐེག་
བསྐུས་སུ་བཤད་ཅིང་། ལང་ག་ཤེགས་ཀྱི་དགོངས་པར་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་
དབུ་མ་བ་དང་གཉིས་ཀས་འདོད་པའི་ཕྱིར། །

ཡ གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་པའི་རྒྱུན་གསུམ་ནི་དམིགས་བཅུགས་ལས།
ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྒྲུང་གང་ཡིན་པ། འོན་ཡིན་ནམ་
ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། འདྲ་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་འདིས། རྒྱུན་
འཛིན་དབང་མདོན་གྱི་སྒྲུང་པའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་

བཏགས་པ་བ་བསྟན་ཏེ། དེས་དབང་ཤེས་ལས་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་སྟོན་
 བོ་སོགས་ནི། དབང་ཤེས་དེ་དང་དེའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་
 དང་དེའི་རྟེན་ཡང་ཡིན་པས་དམིགས་རྟེན་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ་པོ་ དེ་རྣམ་ཤེས་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རོ་བོ་ཡིན་པས་ན་དེའི་
 དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ནི་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་དེ་ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་གཉིས་དང་ལྟན་པ་ནང་ན་ཡོད་
 པ་ཁོ་ན་དམིགས་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་སྒྲུང་
 བའི་རྟེན་བཤད་དོ། །དེར་མ་ཟད་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་སྟོན་བོ་དེ་དབང་
 ཤེས་གཅིག་ཕུ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་དུས་མཉམ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་རྟེན་
 དུ་འདོད་དེ། དེ་ཡུལ་དུ་ཡོད་ན་དབང་ཤེས་དེ་སྟེ་ལ་མེད་ན་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར།
 དེ་རྟེན་དུ་དམིགས་བརྟགས་ལས། གཅིག་ཆའང་མི་འབྲུལ་ཕྱིར་ན་རྟེན། །ཞེས་
 དང་དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཉིད་རྟེན་ཡིན་ལ་བཏགས་
 ན་དེའི་ཕྱོགས་ལྟན་ཅིག་སྟེ་པ་ཀོ་ཇི་ལྟར་རྟེན་ཡིན་ཞེན་གཅིག་ཆའང་ཞེས་སོགས་
 ནས་པོ་ རྟེན་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཆོས་མངོན་
 པའི་སྟོབ་དཔོན་དག་གིས་རྒྱ་དུག་འདོད་པ་དང་བསྟན་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་ལྷགས་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དམིགས་རྟེན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བདུན་
 ཡིད་གྱི་མུན་སེལ་ལས། དམིགས་རྟེན་གྱི་ཚུལ་འདི་ཡང་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་
 སྟེང་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ལ་རྣམས་གཞན་གྱིས་མ་བྱུང་པར་འདོད་པའི་ཆོས་མངོན་
 པ་བའི་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མ་དག་གི་འདོད་པ་བརྟོད་པ་

ཅམ་ཡིན་གྱི་ཞེས་མོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དཔེར་རང་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་
 རྒྱུན་མཚན་ནི་ད་པ་ལ་དུས་མཉམ་པ་མི་རུང་ཞིང་། དམིགས་རྒྱུན་ནི་ཤེས་པ་
 དེའི་སྒྲ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཟིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་
 ཀྱི་གཅིག་ཅེས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དམིགས་བརྟགས་ལས། ཡང་ན་རྟུས་པ་
 འཛོག་ཕྱིར་ཟིམ་གྱིས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཤེས་
 སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་རྣམས་ཀྱི་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམས་ཅན་དུ་སྐྱེད་
 པའི་རྟུས་པ་དེ་དང་དེ་ཆོས་ཅན། ཟིམ་གྱིས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དམིགས་
 རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དེ་དག་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམས་པ་
 འཛོག་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོག་དེའི་རྟུས་པ་ཚོད་གཞི་བྱས།
 འཛོག་ཕྱིར་སྐྱབ་བྱེད་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་ཆོག་ཟེན་
 ལྟར་སྐྱེལ་ན་ཁྲུབ་པ་མ་འབྲེལ་བའོ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱུར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་
 འོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱུ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་ལས། དེས་ན་རྟུས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་
 རས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་དེ་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱོན་འཛོན་དབང་མངོན་གྱི་སྒྲ་
 ལོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་བྱུང་བའི་སྐྱོན་པོ་དང་སྐྱོན་འཛོན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་དབང་མངོན་ཕྱི་མ་སྐྱོན་པོའི་རྣམས་ཅན་དུ་སྐྱེད་པའི་
 རྟུས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་འཛོན་དབང་མངོན་ཕྱི་མའི་དམིགས་རྒྱུན་
 ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་ཕྱི་མ་སྐྱོན་པོའི་རྣམས་ཅན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་མཁུ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འོན་ཏེ་
 རྒྱང་བ་དེ་ནི་རང་རྒྱང་བ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེད་པའི་
 ཕྱིར་རྣམ་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་མཁུ་བྱེད་ཏེ། འོན་ཏེ་རྒྱང་བ་དེ་ནི་ཞེས་པས་སྟོན་པོ་དམིགས་ཀྱིན་དང་།
 རྣམ་པ་མཐོགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་དམིགས་ཀྱིན་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འདུན་ཡིད་
 ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། དེ་ཡང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་གྱི་
 རྣམ་པ་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི།
 ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། དབང་ཤེས་
 ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཐུན་ཏེ་བསྦྱེད་པའི་ཙུང་བའི་ཀྱིན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེའི་
 དམིགས་ཀྱིན་ཏེ་བཞག་པའི་རྒྱལ་འདི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་འཛིན་
 དབང་མངོན་གྱི་སྟེན་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟོན་པོ་དང་། དབང་པོ་སྟེ་
 མའི་སྟོང་གི་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཐུན་ཏེ་བསྦྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྟོན་
 འཛིན་དབང་མངོན་ཕྱི་མའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཀྱིན་ཡང་ཡིན་པས། དབང་
 མངོན་ཕྱི་མའི་དམིགས་ཀྱིན་ཏེ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་པ་བས་
 དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་འདིར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཕྱི་
 མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཐུན་ཏེ་བསྦྱེད་པའི་ཀྱིན་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འདུན་ཡིད་
 ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་དེའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཀྱིན་
 ཡང་ཡིན་པས། དེའི་དམིགས་ཀྱིན་ཏེ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དབང་ཤེས་ཕྱི་
 མ་འདིར་རང་གི་དམིགས་པའི་རྣམ་ཐུན་ཏེ་བསྦྱེད་པའི་ཀྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་

དམིགས་ཀྱི་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཀྱི་ལས། ལུས་
 པ་འཛིག་པའི་དམིགས་ཀྱི་ནི་སྤྲོ་སྤྲོ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོ་ལོགས་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་
 སྤྲོ་བྱ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྲོ་པོ་དང་དབང་མངོན་ལ་རྣམ་
 པ་ཤར་བའི་སྤྲོ་པོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དམིགས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་
 ཏེ། དབང་མངོན་དེའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཀྱི་ཡང་ཡིན་པས་དམིགས་
 ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ལྡན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་དམིགས་ཀྱི་བཏགས་པ་
 བཡིན་ནོ། །ཡང་དབང་མངོན་གྱི་སྤྲོ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་གི་སྤྲོ་པོ་དང་། དབང་
 མངོན་སྤྲོ་མའི་སྤྲོ་བའི་དབང་མངོན་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་ཏུ་སྤྱེད་པའི་ལུས་པ་
 གཉིས་ཆོས་ཅན། དམིགས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་
 དམིགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཀྱི་ཡིན་པ་
 གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ནང་གི་དམིགས་པ་
 ནི་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་ཀྱི་དུ་འདོད་ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དབང་མངོན་གྱི་ཀྱི་གསུམ་ཡོད་དེ། དེའི་དམིགས་ཀྱི་དང་། བདག་
 ཀྱི་དང་། དེ་མ་ཐག་ཀྱི་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྲོ་འཛིན་དབང་
 མངོན་དེའི་དམིགས་ཀྱི་ལ་དེའི་དམིགས་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ་ཅིང་དེའི་དམིགས་
 པ་ལ་དེའི་དམིགས་ཀྱི་སྤྲོ་ལ་ཁྲབ་ལ། དབང་མངོན་དེའི་དམིགས་
 ཀྱི་ལ་དེ་ལ་སྤྲོ་བས་ཀྱང་མ་ཁྲབ། མི་སྤྲོ་བས་ཀྱང་མ་ཁྲབ། དེས་ཏོགས་
 པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ། མཏོགས་པས་ཀྱང་མ་ཁྲབ་ལ། དེའི་དམིགས་ཀྱི་དབང་
 མངོན་དེ་དང་ལྡན་པ་དང་ཡིན་ཀྱང་སྤྲོ་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུང་འཛིན་ལྡན་

ཐ་དང་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཚུལ་སོགས་ཤེས་པར་གྱིས། དམིགས་ཀྱིན་གཉིས་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་མདོ་སྡེ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། རིགས་ཀྱིན་ལས། གཟུགས་
འཛིན་དབང་མངོན་མྱོང་ཅམ་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟེན་བྱེད་ཡིན་པ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་བྱེད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རིགས་ཀྱིན་
ལས། དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་རིགས་མཐུན་ཁོ་ནས་བྱེད་པར་མ་ངེས་ཏེ། རྟོག་པས་
དབང་ཤེས་དང་། དབང་ཤེས་གྱིས་རྟོག་པ་དང་། དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་
གྱིས་སེར་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་བྱེད་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
སོ། ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་ཁོ་ན་འཛིན་རྒྱས་སུ་རང་དབང་
དུ་སྟེན་པའི་ཀྱིན་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བདག་ཀྱིན་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛོག་ མཆན་གཞི་དེའི་བདག་ཀྱིན་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་པར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་འདོད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་བས་དབང་
པོ་དེ་ལེམ་པོ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་དབང་མངོན་སྡེ་མའི་རྒྱས་པར་འདོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་བརྟགས་ལས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་རྒྱས་པ་ཡི། རྩོ་
བོག་འཛིན་རྒྱས་པའང་ཡིན། དེ་ཡང་རྣམ་རིག་ལ་མི་འགལ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ས་བཅད་ལྷག་མ་རྣམས་སྤར་བཤད་པས་རྟོགས་སྒྲིབ་ཅིང་། གྲུབ་
མཐའ་གོང་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཕྱགས་ཡང་ཆོག་གསལ་གྱི་ཆོད་མའི་རྣམ་བཤད་
དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༦ སྤྱིས་པ། འཁོར་འདས་སྟོན་ཡོན་དག་དང་མི་དག་དང་། འབདེན་

གཉིས་བདེན་བཞིའི་སྒྲུབ་དོར་མ་ལུས་པ། །སོ་སོར་འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་སྒྲོ་
 རིག་ཚོགས། །ལེགས་བཤད་དང་ས་ཤེལ་ནང་དུ་བཀྲ་འདི་སྒྲོས། །གྲུབ་མཐའ་
 བོང་འོག་རང་གཞན་ཆད་མ་དང་། །སྒྲོ་རིག་འདོད་ཚུལ་འདི་ལ་འཕགས་ཡུལ་
 གྱི། ་དཔའ་ཆེན་ནམས་ཀྱང་བཞེད་སྒྲོལ་ཆོན་རིས་བཞིན། །ལེགས་པར་གསལ་
 འདི་སྒྲུ་མ་མིག་འཕུལ་བཞིན། །འདིར་འབད་དགེ་བས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་
 དུ། ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་བཞེད་གཞུང་མ་འབྲུལ་པར། །མ་ལུས་འགྲོ་ལ་
 འདོམས་པར་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཇི་བཞིན་གནས་དང་འགྲོ་བ་ཀུན་སྒྲོལ་
 བོག ་

༥ ཅས་སྒྲོ་རིག་གི་ནམ་གཞག་ཉུང་གསལ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱོང་
 མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཇམ་མཁའ་མཁས་པའི་འབྱུང་གནས་དཔལ་ལྷན་སྒྲོ་
 མང་གི་སྒྲོ་རིག་པ་ལྷ་ཕྱི་ལ་སྒྲོ་རིག་གི་ཁྱད་པར་རྒྱས་བརྒྱལ་དུ་མ་གསེར་དུ་བཏང་
 བར་སོ་སོའི་ཟིན་བྲིས་བྱས་ཏེ། སྒྲོ་རིག་གི་འཛིན་གྲ་ལྷ་ཕྱིས་ཡང་ཡང་བསྐྱུལ་
 ཞིང་། ཁྱད་པར་དམ་པའི་སྒྲེ་རབས་གྱི་ཕྱོང་བ་ཅན་བདེ་ཐང་སྐུལ་སྐུ་ཨེར་
 ཏེ་ནི་དུ་ཐོག་ཐུས་ཉགས་བརྒྱད་ཁ་བཏགས་གོས་འབྲུག་རྒྱན་བཞི་མ་དང་རིན་
 ཆེན་སེར་བོ་དང་བཅས་ཡང་ཡང་བསྐྱུལ་བས་མང་དུ་ཐོས་པའི་གཤེད་དགེ་སྒྲོང་
 འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དེ་རྗེས་ཟིན་བྲིས་དག་ལ་ཞུས་དག་བྱས་ཏེ་རང་ལུགས་
 འཐད་ལྷན་དུ་སྒྱུར་བ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་
 ནས་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །

འདིའི་མ་ཐུའི་འདེ་གའི་དེ་བ་ག་ཐུགས་དེ་དང་ཐ་བྱང་པར་མ་གཏིས་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་ཅུང་མི་འདྲ་བས་
མལ་ཆེར་དེ་བ་ག་ཐུགས་དང་མཐུན་པར་བྱས་སོ། །

ཕ རྒྱལ་གྱི་ཁྱི་པའི་རྒྱ་མཆོར་རོ་གཅིག་དུ། །
གཞི་ལ་པའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ལྟར། །
ཆོག་གི་ག་ཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དི་མ་ཡོངས་འབྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྒྱུ་དཀར་ཕྱང་པའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲིང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ཐུའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འཕྲོར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྐྱབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུ་མས་པའི་ཐུང་གི་
ཐུང་གི་ཐུང་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལུན་གྱི་ཁིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྐྱེད་པ་
རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མའི་སྒྲུང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་ཉམ་ཉམ་
པར་བྱས། ཐུགས་དང་ཐུགས་ན་དུལ་ཕྱན་གྱི་མཆོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་
གནོད་ཆེ་གྱུ་ཐུའི་སྒྲོར་བཞི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒྲིག་ནས་ཐུང་གི་
རྒྱུད་ཆོགས་མཆོད་ལ་བཤོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཁྱི་ཁིང་། བྱང་ཐུགས་
པོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རོ་སྒྲར་ཡང་སྒར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་
འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དེ་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་
སུ་འཕེལ་སྒྲད་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་བྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ཁྱི་པའི་ལམ་

སྒྲིན་ནམ་འདྲེན་ཤུག་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒྲིག་ནས་ཀྱས་པ་སེགས་འཕུལ་ཡུན་
 ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཅང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་
 གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྟན་དང་བསྟན་འགྱུར་གང་ལའང་སྒྱུར་ཆོག་པའི་དགེ་
 བརྩེ་སྒྲིན་ཆོག་དུ་ཤུག་འདྲེན་སྒྱུར་ཆོས་སྒྲིབ་པ་ངག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་
 ཀྱི་མཆོས་སྒྱུར་བའོ། །

